

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 2. apríla 2021

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIV. - Číslo 4

2 Zo Štúrovej ulice mizne život
Mala byť plná života, no vyzerá ako po morovej epidémii. Tvrdé obmedzenia spojené s koronakrízou nezvládli viaceré miestne prevádzky.

3 Plány nočného primátora
Martin Kráľovič v našom rozhovore približuje náplň svojej novej práce, ako aj predstavu o tom, ako by malo mesto a podniky v ňom fungovať.

11 Záhrada na balkóne

Mestská pestovateľka Michala Hrnčiarová prezrádza, čo všetko dokázala vypestovať v nádobách na malom panelákovom balkóne. Budete prekvapení!

23 Ladovne slávneho vinára z Prešporka

Keď sa vyberiete na Železnú studničku, zamierite k odbočke na Kačín. Hneď pri asfaltovej ceste nájdete vzácne ľadovne z čias bývalých Ferdinandových kúpeľov. Chladilo sa v nich svetoznáme víno Jakuba Palugyaya.

Na Železnej studničke sa rozbieha projekt lesného bikesharingu do Malých Karpát.

NOVINKY V BRATISLAVE

Spoznajte najlepšie cyklotrasy v meste aj v blízkych lesoch

BRATISLAVA Čas lockdownu nemusí byť úplne nudný. Vysadnite na bicykel a vyberte sa spoznávať nové lokality a zaujímavé chodníčky v našom meste, ale aj o kúsok ďalej. Cyklokoordinátor Tomáš Peciar vysvetľuje, kde všade v Bratislave pribúdajú pohodlné a bezpečné cyklotrasy, a ponúka tiež niekoľko tipov na cyklovýlety.

„V zime sme, samozrejme, nemohli realizovať stavebné projekty, dokonca ani vodorovné značenie. No práve v tomto období sa v Bratislave rozbiehajú nové projekty cyklotrás, konkrétne na Ružinovskej a Odborárskej ulici. Zároveň dokončujeme Starohájsku aj Ráztočnú a pripravujeme viacero ďalších projektových dokumentácií

na nové úseky,“ vymenúva Tomáš Peciar.

Zmiešaný chodník pre chodcov a cyklistov na Ružinovskej ulici bude po rekonštrukcii pohodlnejší pre obe tieto skupiny. Inštalujú sem napríklad dorazy pre parkovanie, aby autá nepretŕčali do chodníka. „Taktiež meníme spôsob odvodnenia popri parkovisku, ktorý bude vyspádovaný do prístupnej zelene ako podpora adaptácie na klimatické zmeny,“ dopĺňa cyklokoordinátor.

Pri výstavbe jednosmerných cyklistických chodníkov po oboch stranách Odborárskej ulice sa výrazne odľahčí doterajší chodník, ktorý používali rovnako chodci ako cyklisti. Vďaka tomu sa tu komfort aj bezpečnosť významne zlepšia. Na cyklochodníky použijú červený asfalt, ktorý má byť podľa Tomáša Peciara novým štandardom pre cyklotrasy v Bratislave.

Projektov na budovanie cyklotrás má jeho tím nachystaných viac.

Pokračovanie na str. 4

100 miliónov z Plánu obnovy

Rozvoju cyklodopravy by mali pomôcť aj európske peniaze z Plánu obnovy. Pre Slovensko sa vyčlenilo 100 miliónov eur, čo je podľa Tomáša Peciara v aktuálnej situácii prijateľné. „Za mesto Bratislava sme poslali plán realizovateľných projektov v období možného čerpania aj s predbežnými rozpočtami. Veríme, že práve pomocou financií z Plánu obnovy budeme môcť vybudovať sieť cyklotrás, resp. ich poprepájanie. Naším prvotným cieľom je zintenzívniť cyklodopravný charakter v meste a umožniť pohodlnú prepravu na bicykli za prácou do centra aj z okrajových častí mesta.“

Pridáte sa k lovcovi komárov?

BRATISLAVA

V boji so štípajúcim hmyzom, ktorý nám rok čo rok znepríjemňuje vychádzky v prírode, majú v našom hlavnom meste pomáhať aj dobrovoľníci – lovci komárov.

Ak máte záujem o takúto dobročinnosť, rátať s tým, že najskôr prejdete odborným školením. Naučia vás identifikovať liahniská, odberať vzorky, počítať larvy, pridelia vám naberačku... „Samotný výkon služby po absolvovaní výcviku spočíva v strávení približne 1 - 2 hodiny týždenne v starej dobrej bratislavskej prírode. Vašou úlohou bude počas prechádzky žufankou odobrať vzorky z liahnísk vo vašom rajóne (ide najmä o stojaté vodné útvary, kde nie je rybia osádka) a situáciu zdokumentovať v appke. Zozbierané dáta poslúžia našim odborníkom na veliteľstve na vyhodnotenie situácie a v závislosti od koncentrácie lariev dajú následne pokyn našim dodávateľom BTI,“ uvádza web magistrátu bratislava.sk, kde nájdete aj ďalšie dôležité informácie. Prípravok BTI, ktorý sa získava z baktérie žijúcej v pôde, efektívne eliminuje larvy komárov, pričom však pre ostatné organizmy nie je škodlivý. Na rozdiel od chemických postrekov je u nás možné BTI použiť aj v chránených oblastiach v treťom a štvrtom stupni ochrany, kde sa nachádzajú mnohé liahniská. Postrek sa robí pomocou chrbtových postrekovačov alebo letecky. (bn)

Slovo k veci

Chaos na trhu

Jedno trhovisko za druhým začali v polovici marca zatvárať hygienici s tým, že ide o opatrenie na zamedzenie šírenia koronavírusu. O pár dní názor zmenili a predaj ovocia či zeleniny na čerstvom vzduchu omilostili.

Pôvodná vyhláška hlavného hygienika priniesla v praxi aj takú absurditu, keď na príklad z Novej tržnice na Trnavskom mýte vykazali predajcov, ktorí mali tovar vyložený voľne na pultoch, no kamenné prevádzky v tých istých priestoroch mohli fungovať ďalej. To zas podnietilo inú absurditu: zakázané trhové stoly prichýlili nezakázané kamenné predajne. Tento chaos je konečne za nami, opäť môžeme kupovať jarné vitamíny od domácich trhovníkov. Medzi poslednými ohlásili návrat tesne pred Veľkou nocou organizátori Farmárskych trhov, ktoré sa konajú striedavo vo Vrakuňi, v Karlovej Vsi a v Petržalke. V tomto roku je to ich premiéra - na rozdiel od Miletičky, trhov na Žilinskej či spomínanej Novej tržnice nemali doteraz otvorené ani jediný deň. Všetkým pritom bolo jasné, že predaj na čerstvom vzduchu nikomu neublíži – pravda, ak sa ľudia nebudú pri pultoch na seba tlačiť a nevytvoria tentoraz iný chaos. Ale to by sme mohli zvládnuť.

Anna Čapková

ART INVEST
OBRAZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKE
Žiadne poplatky
Galeria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Ako po morovej epidémii - zo Štúrovej ulice mizne život

STARÉ MESTO

Mala byť plná života, no vyzerá ako po morovej epidémii. Štúrova ulica v centre Bratislavy patrí medzi lokality, kde miestne prevádzky dostali viackrát zabrať. Pred pár rokmi ich likvidovala nekonečná rozkopávka, no následky, aké priniesla epidémia koronavírusu a s ňou spojené obmedzenia, pôsobia naozaj desivo.

Ak sa rozhlíadate po Štúrovej, vidíte prázdne výklady kedysi živých prevádzok, neraz zatiahnuté fóliami. Uzavretie obchodov a gastru si už vyberá svoju daň a je možné, že toto je iba začiatok lavíny, ktorá sa ešte začne nabáťovať. Mŕtva je napríklad kultová kaviareň Štúr Café a ako sme sa dozvedeli od jej majiteľa, skončili definitívne. „Zatvorili sme v októbri. Už od jari bola

Legendárna kaviareň Tulip Café (niekdajší Tulipán), nefunguje už dlhšie.

situácia zlá a leto nám nepomohlo, lebo študenti ani turisti neboli v meste. S predĺžujúcim sa zatvorením prevádzok dávalo stále menší zmysel upínať sa k nejakému nedoľadnému bodu v budúcnosti. Veľa sa hovorí, že podnikatelia v gastronómii už nemajú z čoho

financovať zatvorené prevádzky. Treba si však položiť otázku, či dáva zmysel financovať ich. Obzvlášť v situácii, keď vidíme, že štát vám môže kedykoľvek bez problémov siahnuť na vaše majetkové práva, bez diskusie zlikvidovať váš biznis. A ešte

sa cynicky tváriť, že je to v poriadku, lebo ekonomika zdecimovanie gastro sektora nejak výrazne nepocítila. Osobne mi táto skúsenosť výrazne zmenila pohľad na podnikanie v tejto krajine,“ povedal pre banoviny.sk majiteľ kaviarne Ján Krekán. Kaviareň, ktorá tu fungovala celé roky, no už neotvára ani po uvoľnení opatrení, skončila nadobro.

Zatiahnuté výklady má aj ďalšia známa kaviareň Tulip Café, ktorá sa nachádza na prízemí hotela. Ako nám prezradili, úplne zatvorení sú už rok aj jeden týždeň. Neponúkajú ani výdaj systémom take-away. K tomu sa navyše pridalo zatvorenie hotela, ten nefunguje už tri mesiace. Prípomene, že Tulipán, ako sa podnik kedysi volal, patrí naozaj medzi legendárne miesta Bratislavy.

Pekáreň Fleur Bakery síce prežíva, otvorené však majú len od štvrtka do nedele, aj to iba počas dňa (od 9. do 15. či 16. h). Nachádzajú sa na

mieste, kde bola ešte v roku 2019 predajňa obuvi. I jej koniec je zjavné dôkazom, že podnikanie na Štúrovej bolo náročné aj pred pandemiou. Opatrenia ho však v mnohých prípadoch dorazili. Oproti, na druhej strane ulice, sú dve prevádzky. Možno ste už aj zabudli, čo bolo v rozľahlých priestoroch zakrytých fóliami - nachádzal sa tu obchod so štýlovými doplnkami Apropoz. Ten však nefungoval už pred pandemiou a jeho majitelia hlásili veľké problémy už v čase totálnej rozkopávky ulice, ktorá trvala v rokoch 2014 až 2016.

Vedľa bývalej predajne je kníhkupectvo Academia. Stále funguje, no vzhľadom na opatrenia iba ako výdajňa pre internetový obchod. O kúsok ďalej v Luxorke, oproti budove Generálnej prokuratúry, skončila tiež pekáreň Aida. Ako nám prezradil jej majiteľ, definitívne to zabalili 25. decembra. „Na tomto mieste už neotvoríme, v budúcnosti možno niekde inde,“ uviedol pre náš web banoviny.sk.

(ms)
Foto: archiv J. K., Matúš Husár
Viac foto na www.banoviny.sk

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Grobiani v lese

BRATISLAVA

V chránených územiach Malých Karpát zaznamenali členovia stráže prírody zvýšený počet prípadov, keď návštevníci porušili pravidlá.

Medzi „prešľapmi“ boli napríklad jazda na motorke a štvorkolke v lokalitách s najvyšším stupňom ochrany, nelegálne kladenie ohňa a táborenie, pohyb mimo vyznačených turistických chodníkov, zjazdová cyklistika, let na paraglajdingu či lietanie s dronom nad hniezdami dravých vtákov. Informovala o tom Správa Chránenej krajiny Malé Karpaty na svojom webe. (TASR)

Čierna stavba musí preč

RUŽINOV

Súkromná pláž so zázemím, ktorá koncom roka 2019 vyrástla na Zlatých pieskoch, sa má odstrániť.

Vyplýva to z rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, ktorý potvrdil rozhodnutie miestneho stavebného úradu v Ružinove. Podľa stavebného úradu ide o čiernu stavbu bez akýchkoľvek povolení, ktorá nespĺňa základné hygienické ani bezpečnostné požiadavky. (TASR)

BRATISLAVA

Okrem primátora Matúša Valla má Bratislava už aj „nočného primátora“, ktorý sa má starať o bezproblémový nočný život v meste. Túto funkciu zastáva MARTIN KRÁLOVIČ, s ktorým sme sa rozprávali o náplni jeho práce a predstavách, ako by malo mesto a podniky v ňom fungovať.

Na svoj post prichádzate zo súkromnej sféry, vaša agentúra sa starala o bezpečnosť rôznych podujatí. Čo presne ste robili?

Zabezpečovali sme tie najväčšie slovenské zhromaždenia a podujatia. Či už sú to festivaly Pohoda, Biela noc, Uprising, protesty Za slušné Slovensko, oslavy výročia SNP v Banskej Bystrici a rôzne iné zhromaždenia, na ktorých boli desiatky tisíc ľudí. V zahraničí to bola demonštrácia Milion chviliek pro demokraciu na Letenskej pláni v Prahe. Tam bolo zhruba 270-tisíc ľudí, v Rakúsku zas Viedenský maratón.

Nočný primátor: Chcem komfort pre rezidentov aj zábavu v podnikoch

Čo zahŕňa táto práca? Je to zrejme oveľa viac ako zabezpečenie nejakej esbéskej...

Väčšina ľudí si pod zvýšením bezpečnosti na podujatí predstavuje navýšenie počtu esbéskárov, prípadne zdravotníkov. No je to oveľa komplexnejšie. V angličtine sú na pomenovanie bezpečnosti slová security a safety, medzi ktorými je rozdiel. Security je hard opatrenie, esbéska, policajná prítomnosť... A safety je skôr bezpečie. Na bezpečnosť sa pozeráme ako na celok. Pozeráme sa na dav, jeho motivácie. Napríklad na zimnom štadióne môžete mať viacero akcií a hoci ide o ten istý priestor, inak sa dav správa na hokejovom zápase a inak na koncerte.

Aká je príprava na takéto podujatie?

Musíme si zanalyzovať, odkiaľ ľudia prichádzajú, ako sa dostanú na miesto. S hokejovým fanúšikom, ktorý chodí pravidelne a vie, kde sa nachádza sektor, do ktorého má lístok, máte oveľa menšiu starosť s navigáciou, ako s človekom, ktorý je prvýkrát v Bratislave a ide na koncert. Musíme sa pozeráť na to,

čo urobiť s priestorom. Prípravujeme evakuačné plány, komunikujeme so zložkami polície, záchranármi... A toto všetko, čo som robil na podujatiach, je veľmi blízke mojej novej funkcii nočného primátora. Jeden môj známy to obrazne pomenoval, že nočný život je ako 365 dní trvajúci festival v uliciach Bratislavy. Komfort, ktorý sme sa ľuďom snažili dávať na festivaloch a koncertoch, pretavujem do toho, aby ho rovnako pociťovali ľudia zabávajúci sa v uliciach Bratislavy, ale aj rezidenti bývajúcí v centre či rušnejších lokalitách.

Čo je teda náplňou vašej práce, keď máme mestskú i štátnu políciu a tiež primátora?

Úlohou nočného primátora je riešiť a koordinovať nočný život v Bratislave. Ja sa na to pozerám prioritne z pohľadu bezpečnosti a komfortu tak návštevníkov podnikov, ako aj rezidentov. Je to zladzovanie niekoľkých skupín ľudí, ktorí vám vstupujú do nočného života. Sú to Bratislavčania, obyvatelia, ktorí v lokalite bývajú, zahraniční turisti, mladí ľudia, podniky

a ich prevádzkovatelia, personál, polícia...

A ako to má vyzeráť v praxi?

Najdôležitejšie je procesné nastavenie. Podniky budú jasne vedieť, aké sú pravidlá, pripravujeme aj certifikáty „dobrého podniku“. Teraz je covidové obdobie, takže sa o nočnom živote veľmi baviť nemôžeme. Akonáhle sa však nočný život obnoví, bude to jedna z prvých vecí, ktoré sa budeme snažiť s kolegami z magistrátu zaviesť. Podniky dostanú neformálnu pomyselnú pečiatku, že spĺňajú pravidlá, ako prístupujú k zákazníkom a aký komfort a bezpečnosť im ponúkajú. Ako sú napríklad ochotné spolupracovať s mestom, nechať preškoliť svoj personál, esbésku a podobne. Základné pravidlo prístupu k bezpečnosti je, že nemôžeme mať policajta na každom rohu, ale potrebujeme, aby samotné podniky boli integrovanou súčasťou bezpečnosti. Aby aj im záležalo na tom, aby sa u nich nediali nebezpečné veci.

(ms)

Foto: Festival Pohoda

Celý rozhovor nájdete na www.banoviny.sk

NOVÉ BYTY
V PONUKE

Čerešne
fine living

**OSTAŇ DOMA
A POĎ VON!**

Uži si najpestrejšie dvory v meste.

Linda Lelovská
0905 444 044 | lелovska@itb.sk

Denisa Kria
0918 111 011 | kria@itb.sk

TOP DEVELOPER I T B

Čo povie na novú fontánu?

BRATISLAVA

Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS) predstavila vzorovú pitnú fontánu, ktorú chce v nasledujúcich rokoch používať pri spolupráci so svojimi partnermi. Bezdotyková pitná fontána by mala odolať nepriazni počasia a je z nej možné pohodlne si načapovať vodu aj do vlastnej fľaše, čo by malo znížiť potrebu plastového odpadu. Pitná fontánka nainštalovaná vo Vodárenskej záhrade je pilotným projektom. V priebehu tohto roka bude BVS vyhodnocovať jej prevádzku, a zároveň bude partnerov spomedzi miest a obcí, ale aj súkromných spoločností, ktoré by mali záujem o jej zriadenie na verejných priestranstvách. Od budúceho roka by sa mali tieto fontány začať používať v celom regióne BVS. (ts)

V lesoparku posilnili MHD

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava posilnil MHD do lesoparku. Až do konca októbra budú všetky linky počas voľných dní premávať v zlepšenom režime od 8.30 do 19.30 h.

Linka 43 premáva od zastávky Železná studnička striedavo každých 40 minút do Lesoparku a na Kačín. Medzi Patrónkou a Železnou studničkou je interval medzi spojmi naďalej 20 minút. Na linke 52, ktorá premáva z Vajnôr do Rače na Potočnú, odkiaľ sa dá dostať k obľúbenému výletnému miestu Biely kríž, je interval 30 minút od 8.30 do 19.30 h. Aj linka 144, ktorá spája Kolibu a Kamzík, premáva dlhšie, od 8.30 do 19.30 h, a na Kolibe má prípoje na linky 203 a 145 (linka, ktorá nahradí pôvodnú linku 44, ktorá často nevedela prejsť cez úzke uličky so zaparkovanými autami a spomaľovali ju aj smetiarske autá, ktoré nemala ako obísť). (ts)

Pokračovanie zo str. 1

Niektoré projekty cyklistických trás čakajú na schválenie krajským dopravným inšpektorátom (konkrétne ide o zmenu organizácie dopravy na Záhradníckej a Krížnej, taktiež cyklo-bus pruhy na Karadžičovej a Košickej). „Plánujeme tiež osádzať ďalšie cyklosčítače, aby sme vedeli vyhodnocovať dáta, na základe ktorých navrhujeme ďalšie cyklotrasy. Pokračovať budeme aj v inštalácii cyklostojanov, či už nových, dizajnových v širšom centre mesta, alebo štandardných v odľahlejších častiach,“ hovorí. Z cyklotrás, ktoré pribudli v nedávnych týždňoch, vyzdvihuje lokalitu Nové Nivy v centre mesta, a tiež Kopčiansku ulicu popri výstavbe obytnej štvrte

Veľkým lákadlom je nová pumptracková dráha v Petržalke, na ktorej môžete vyskúšať aj kolobežku či korčuľu.

Nesto v Petržalke – hlavné mesto tu figuruje ako konzultant pri navrhovaní cyklistických trás a taktiež zaručuje, že sa zahrnú do projektov v rámci stanovísk mesta. No a „pešia- kov“ by zase mohli potešiť nedávno osadené stĺpiky v Starom Meste, napríklad na Radlinského ulici, kde bránia parkovaniu áut. Aj na Hviezdoslavovom námestí, na ktorom začali parkovať taxikári, pribudol veľký počet nových stĺpikov (nahradili staré, zničené). Pešia zóna v centre je takto opäť chránená, autá sa sem už nedostanú.

Aké trasy odporúča Tomáš Peciar rekreačným cyklistom? Je presvedčený, že máme veľa skvelých možností, napríklad:

■ Medzi najobľúbenejšie

Zlepšuje sa aj cyklistická infraštruktúra

Cyklokoordinátor Tomáš Peciar:

„V minulom roku sa nám podarilo osadiť prvé osvetlenie cyklotrasy s LED gombíkmi, inštalovali sme servisný cyklostojan s verejnou pumpou v spolupráci s MČ Ružinov, vyriešili sme množstvo lokálnych opráv a výrazne zlepšili údržbu cyklotrás. Pripravili sme dizajn manuál osádzania cyklostojanov a osadili ďalších vyše sto kusov v Bratislave, v čom intenzívne pokračujeme. Novinkou roka 2020 bolo osadenie prvých vizuálnych cyklosčítačov na Starom moste a na Nábřeží arm. gen. Ľudvíka Svobodu, v ich osádzaní budeme pokračovať aj v tomto roku. Dáta z nich sú potrebné pre lepšie umiestňovanie cyklotrás, ako aj pri meraní zlepšovania delby dopravy v rámci dopravných prieskumov. Tieto dáta sú verejne prístupné na opendata.bratislava.sk. Pokračujeme taktiež v inštalácii staníc zdieľaných bicyklov Slovaft bike, kde sieť zahusťujeme, ale aj pridávame nové do vzdialenejších lokalít.

cyklotrasy patrí Dúbravská radiála R11, smerujúca z Rybného námestia v centre mesta po nábřeží cez nadchod pri Botanickkej ulici a cez Lišchie Nivy až do parku SNP. „V tomto úseku máme momentálne hotové geodetické zameranie a pripravujeme projektovú dokumentáciu na jeho prepojenie na Svrčej ulici. Tomu musí predchádzať výmena pozemkov s Univerzitou Komenského. Tento úsek je značne úzky a obmedzený, chceme ho spraviť komfortný,“ približuje cyklokoordinátor.

■ Ďalšia možnosť je vybrať

sa po slovnaftejskej strane hrádze Malodunajskou radiálou R27, ktorá sa začína od Šafárikovho námestia a pokračuje cez Pálenisko, napríklad až do Hamuliakova. Tam môže rekreačný cyklista využiť kompu, previezť sa do Čunova a naspäť ísť po Petržalskej hrádzi. Tento okruh je mimoriadne obľúbený a výškovo nenáročný.

■ Pri objavovaní Bratislavy môžete tiež vyskúšať sieť cyklotrás v Petržalke, napríklad okruhom od Mamateyovej ulice, pokračovať Starohájskou a vrátiť sa na tzv. Petržalské korzo po Kopčianskej ulici až k rakúskej hranici, kde pribudol úsek cyklotrasy za Matadorkou.

■ Najviac cyklistov za posledné roky pribudlo v bratislavskom lesoparku, ktorý je popretkávaný cyklotrasami rôznej náročnosti, od klasických asfaltových až po vysoko náročné single traily. „Toto je miesto, ktoré treba na bicykli zažiť - človek môže ísť v rámci mesta od Železnej studničky až do kopcov nad koncom Rače,“ uzatvára Tomáš Peciar.

(ac)

Foto: Rekola, ac, Matúš Husár

Trať môže ísť popred SND

STARÉ MESTO

Nezávislí experti potvrdili, že ak by električková trať viedla popred budovu Slovenského národného divadla (SND) na Pribinovej ulici, nemala by mať na ňu výrazný vplyv.

V medzinárodnej pracovnej skupine, ktorú zriadil magistrát, boli odborníci na akustiku, dopravné inžinierstvo a architektúru zo Slovenska, Česka, Poľska, Belgicka, Francúzska a Švajčiarska. Do skupiny nominovalo odborníkov aj ministerstvo kultúry a divadlo. Cieľom bolo vyhodnotiť, či je technicky možné realizovať v blízkosti SND električkovú trať spôsobom, ktorý zamedzí negatívnym dopadom hluku a vibrácií na budovu. Nezá-

vislí odborníci v spoločnom vyhlásení potvrdili, že sú riešenia umožňujúce prevádzku električkovej trate spôsobom, ktorý hlukom alebo vibráciami neohrozí fungovanie divadla.

Vyhlásenie obsahuje aj podrobný opis odborných krokov, ktoré bude potrebné vykonať. Zahŕňať majú napríklad technickú kontrolu stavu budovy divadla a garáží, statický a konštrukčný posudok existujúcej konštrukcie garáží, meranie existujúceho charakteru hlučnosti a vibrácií v budove SND, meranie hlučnosti a vibrácií v blízkosti koľajových tratí či porovnanie existujúcich električkových tratí vedených v blízkosti divadiel vo svete. (ts)

Vizualizácia: JTRE

Zoznam pamätihodností rozšírili Istropolis, Věčko aj Nová tržnica

Dom odborov Istropolis má nahradiť Nový Istropolis, ktorého podobu navrhol holandské architektonické štúdio KCAP.

BRATISLAVA

Bratislava má nové pamätihodnosti. Pribudol medzi ne Istropolis, Nová tržnica na Trnavskom mýte, známe „Věčko“ na Námestí SNP a ďalších 13 objektov. Aktualizáciu zoznamu schválili minulý týždeň mestskí poslanci.

Hlavným jednotiacim znakom objektov, ktoré rozšírili zoznam pamätihodností, je ich veľkomestský charakter. „Ide o objekty, ktoré boli dôležité pre rozvoj metropoly hlavne v 2. a 3. štvrtine 20. storočia. Obyvateľmi mesta sú vnímané ako dôležité mes-

totvorné stavby a štruktúry, ktoré sa medzičasom stali neodmysliteľnou súčasťou urbanistickej skladby Bratislavy,“ uviedol v predložennom materiáli riaditeľ Mestského ústavu ochrany pamiatok v Bratislave Ivo Štassel.

Význam týchto stavieb je podľa neho nielen v špecifickom architektonickom stvárnení, ale predovšetkým v tom, že pomáhali vytvoriť urbanistické prostredie, zodpovedajúce metropolitnému významu Bratislavy.

Do celomestského zoznamu pamätihodností pribudli tiež Pallehnerova kolónia na

Schillerovej ulici, Poštový palác i budova Strojníckej fakulty STU na Námestí slobody, Internát Jura Hronca na Bernolákovej ulici, obytň dom V. Kohna na Mickiewiczovej, Café Regina na Hurbanovom námestí, ale aj Hlboká cesta v Starom Meste, pretože sa tu stretáva karpatský skalný masív, obohatený prameňmi pitnej vody s kultúrnym dedičstvom mesta.

Zoznam je zverejnený na webe Mestského ústavu ochrany pamiatok v Bratislave.

(TASR)

Foto: nc

NOVÉ TIPO CROSS MÁ V SEBE VŠETKO. AJ ŠTÝL.

NOVÝ MODELOVÝ RAD TIPO OD 11 490 € S BONUSOM ZA PROTIÚČET A S 5-ROČNOU ZÁRUKOU.

Aktívna ponuka Fiat Tipo so zľahčenou cenou 11 490 EUR s DPH sa vzťahuje na verziu Tipo Sedan 1.0 100 k. V rámci ekologickej ponuky je zahrnutý bonus 1 000 EUR za výkup starého vozidla. Konkrétne podmienky uplatnenia výkupného bonusu sú k dispozícii u autorizovaných predajcov Fiat. Rozhodnutie o realizovaní výkupu jadeného vozidla závisí od stanovenej výšky kúpnej ceny za výkupované jadené vozidlo prináleži výhradne dlerovi Fiat alebo jeho partnerom realizujúcim výkup. Ponuka je platná na skladové vozidlá a vozidlá zadane do výroby do 31. 3. 2021 alebo do odovzdania. WLTP kombinovaná spotreba modelu Fiat Tipo: 4,2 - 5,9 l/100 km. WLTP emisie CO₂: 110 - 133 g/km. Na všetky vozidlá sa vzťahuje základná 2-ročná záruka a navyše 3 roky rozšírená záruka s limitom do 100 000 km. Pre bližšie informácie o cenách, špecifikáciách a podmienkach ekologickej ponuky sa obráťte na svojho autorizovaného predcu Fiat. Informácie o záručnej poskytovanej systémi sú uvedené v záručnej a servisnej knižke. Uvedené informácie a skutočnosti majú výlučne informálny charakter. Použité fotografie sú len ilustračné. FCA Central and Eastern Europe s.r.l. si vyhradzuje právo na zmeny všetkých uvedených údajov bez predchádzajúceho upozornenia. Podrobné informácie u autorizovaných predajcov alebo na www.fiat.sk.

GRIF, SPOL. S.R.O., PANŔNSKA CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA, TEL.: 02/68 201 411 - 22, ČAJAPEJOVA 7, MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382, 0907 754 442, FAX: 02/63 823 174, OFFICE@GRIF-GRIF.SK, WWW.GRIF-GRIF.SK

Staráme sa o zdravie bicyklov

Cyklospital

www.cyklospital.sk

ŽIADANÉ PROFESIE Skôr ako majstra do bytu zoženieme youtubera

BRATISLAVA

Pozreli sme sa na aktuálne ponuky práce pre Bratislavu – ktorí odborníci chýbajú v našom meste, kto má šancu zamestnať sa napriek zlým časom korony?

Remeselníci u nás pomaly vymierajú, študentov viac lákajú humanitné vedy a dnešné deti chcú byť šéfkuchármi alebo youtuberami. Aj takéto zistenia priniesla nedávno spoločnosť Grafton. Poznáme to z vlastnej skúsenosti: všeličo si doma dokážeme opraviť či zmajstrovať aj sami, ale keď potrebujeme pomoc profesionála, možnosti sú biedne. „Je to tak nielen na pôde remeselných živností, ale aj vo sfére remeselných odborníkov vo výrobných sférach. Nielenže sú veľmi vyťaženi, ale aj dlhodobou nedostupní,“ konštatuje Grafton.

No nechýbajú iba remeselníci, žiadané sú aj iné profesie. Na pracovnom portáli profesia.sk sme minulý týždeň našli pomerne veľa ponúk pre Bratislavu a blízke okolie, kde firmy hľadali napríklad vedúcu sestru úseku ošetrovateľstva (plat 1 500 eur), zubného asistenta (plat 800 eur), obchodného manažera (plat od 1 200 eur), ale aj pekára do supermarketu (plat 904 eur) či účtovníka (plat 1 000 eur). Šancu zamestnať sa v Bratislave majú tiež záujemcovia o prácu učiteľa v základnej či strednej škole – prekypil nás pomerne vysoký počet príležitostí práve pre pedagógov. Úrady práce evidovali v januári tohto roku 63 411 voľných pracovných miest, najviac v Bratislavskom kraji (17 890 miest). Hoci podľa spoločnosti Grafton zamest-

návatelia hľadali najmä operátorov a montérov strojov, remeselníkov i pomocných, aj nekvalifikovaných pracovníkov, dnešní žiaci a študenti majú záujem najmä o humanitné vedy. Záujem za uplynulých 10 rokov narástol v niektorých humanitných odboroch o viac ako 200 percent a, naopak, najväčší pokles záujmu zaznamenali odbory ako elektrotechnika či strojárstvo. Zo škôl tak vychádzajú absolventi, ktorí si so svojím diplomom

ťažko hľadajú uplatnenie. „S mladými ľuďmi treba pracovať už v základnej škole, a to systematickou podporou manuálnych zručností a kreativity. Do úvahy prichádza tiež úžšia spolupráca so škol-

skými poradcami pre výber povolania a úzka kooperácia s rodičmi týchto žiakov, aby podporili odborné vzdelávanie svojich detí,“ pripomína personálna agentúra. **(ts, bn)**
Foto: shutterstock

Z home office do hybridnej kancelárie

BRATISLAVA

Bratislavský Campus, víťaz súťaže Office roka v kategórii inovatívna kancelária, spustil novinku ponúkajúcu bezpečné a flexibilné miesta na prácu.

Pandémia nás núti robiť z domu, a tak mnohé pracoviská, ktoré si vyžadujú nemalé náklady, zivajú prázdnou už takmer rok. Manažéri firiem si uvedomujú, že dlhodobo nie je vhodné ani výhodné nechať veľkú časť tímu pracovať takým-

to spôsobom. Campus preto prišiel s ponukou hybridných kancelárií, ktoré umožňujú firmám plne využívať priestor a služby pre všetkých členov svojho tímu na rotačnej báze. Zamestnanci, ktorí potrebujú pravidelne organizovať tímové stretnutia, alebo je pre nich dôležité pracovať v priamom kontakte s inými, môžu využívať priestory Campusu takým štýlom a v takom rozsahu, aký si sami nastavujú. **(ts)**

Foto: Campus

HĽADÁME KOLEGOV

barmanov, čašníkov, kuchárov aj manažérov do našich reštaurácií

PRIDAJ SA K NÁM
kariera@medusagroup.sk
www.medusarestaurants.sk/kariera

PRIHLÁSA NA JEDNO Z VOĽNÝCH MIEST AKO MANAŽÉR/KA PREDAJNE

1715 € (38,75 HOD./TÝŽ.)

NÁSTUPNÁ MESAČNÁ MZDA

SLUŽOBNÉ AUTO A3 NA SÚKROMNÉ ÚČELY

VIAC INFO NA: www.lidl.sk – sekcia Kariéra

V schátranom areáli pri Veľkom Draždiaku začína byť rušno

PETRŽALKA

Ľudí bez domova už v spustnutom areáli pri jazere Veľký Draždiak nenájdete. Chátrajúce objekty na mieste budúcej Južnej pláže majiteľ pozemku zbúral, oplotenie sa zrušilo, pribudol chodník a pohľad na stavenisko zakrýva plachta. Stavebné práce však ešte musia počkať. Projekt Južná pláž ráta s dvoma samostatnými objektmi s jedným podzemným parkovacím

Na „plachte“ oplotenia je vizualizácia návrhu verejnej pláže.

ňa jej vybavenosť. Investor sem plánuje umiestniť stanoviisko záchrannej vodnej služby, WC, sprchy, prezliekacie kabínky a požičkovňu ležadiel. Ešte v decembri minulého roka začali búracie práce a odvoz odpadu, ktorý sa tu roky hromadil. Pozemok sa dočisťoval, rozobrané je aj staré detské ihrisko. „O konštrukciu preliezok prejavila

peších, promenáda, umeľý potok, dažďová záhrada, komunitná záhrada, pláž so zázemím, dve móla s vežou pre záchrannú vodnú službu, oddychová lúka s ohniskom, vnútroblokový park, tri detské ihriská, amfiteáter pre malé javiskové formy, stanoviisko bike sharing. Prízemný objekt pri pláži zároveň dopl-

záujem mestská časť, šmykľavka v tvare slimáka pre najmenšie deti zas poputuje do múzea dizajnu,“ uviedol za investora V. D. LAKE, a. s. Tomáš Matulík pre náš web banoviny.sk. Oplotenie areálu sa presunulo, návštevníci už teda môžu po rokoch využívať aj betónový chodník, pozdĺž nového oplotenia pribudli lavičky. Ide o pôvodné staré, ktoré

investor repasoval, čím sa rozhodol sprístupniť prvé oddychové využitie tejto zóny už počas realizačných fáz projektu. Projekt zahŕňa aj revitalizáciu širšieho okolia, konkrétne obnovu brehu jazera Veľký Draždiak až pred bývalý hotel Pressburg, vytvorenie verejnej pláže na náklady investora, so súhlasom majiteľov priľahlých pozemkov, ktorými sú hlavné mesto a Lesy SR. V priebehu apríla by chcel investor podať žiadosť na začatie územného konania. Až po jej schválení bude nasledovať žiadosť o stavebné povolenie. Stavebná aktivita je teda reálna najskôr v budúcom roku. Verejnosť môže svoje podnety či otázky na investora smerovať prostredníctvom jeho webovej stránky juznaplaz.sk. **(in)**
Foto: cš, vizualizácia: V. D. Lake

0 zelené témy sa Slováci aktívne zaujímajú

Koncom minulého roka realizoval Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied prieskum na vzorke 1 021 respondentov. Z jeho výsledkov vyplynulo, že až 70 % opýtaných Slovákov má obavy o životné prostredie. O tom, že nám nie sú ľahostajné dôsledky klimatickej krízy, svedčí viac ako 120 000 podpisov v rámci petície Klíma tá potrebuje, ktorá bola odovzdaná do parlamentu na prerokovanie.

Ako môžem JA prispieť k zdravšej planéte?

Možností je veľmi veľa a čo je najlepšie, niektoré nás nestoja ani cent. Vyžadujú si len náš čas a ochotu meniť veci k lepšiemu. Stále sa však medzi nami nájdu ľudia, ktorí obhajujú svoju nečinnosť v otázke ochrany prírody argumentom, že oni sami na tom aj tak nič nezmenia. Pravdou však je, že každá pomoc prírode sa počíta. Veľký zmysel má už len to, že mnohí sme do značnej miery prešli na elektronický spôsob komunikácie, nastavili sme si zasielanie bankových výpisov či faktúr za telekomunikačné služby e-mailom a platíme naše účty prevodom namiesto papierových poštových poukážok. Aktívne prispieť k ochrane životného prostredia môžeme aj tak, že budeme triediť odpad, aspoň z času na čas vymeníme auto za cestovanie bicyklom či hromadnou dopravou (vlak, autobus, električka), nebudeme zbytočne plyvať energiami a potravinami a obmedzíme používanie plastov napríklad tým, že si do obchodu zoberieme vlastné vrecká a nákupné tašky na potraviny. Možno ste netušili, ale na Slovensku máme takmer v každom

Zoberte si Zelenú elektrinu aj vy

Každá pomoc prírode sa počíta

Michal Sabo
ekoaktivista, greenfluencer

www.zse.sk

ZSE

väčšom meste bezobalové obchody, v ktorých nakúpite výhodnejšie a ešte aj zodpovednejšie k prírode, keďže obaly na potraviny alebo drogeriu, ktoré tam nakúpite, si prinesiete z domu.

30 000 zákazníkov ZSE prispieva k ochrane prírody

Zrejme ste už počuli o Zelenej elektrine, s ktorou môžete podporovať zelené elektrárne (napr. slnečné, vodné, veterné) aj na Slovensku. Zelenú elektrinu od ZSE už využíva viac ako 30 000 zákazníkov z radov domácností. Pri podieli uhlia ako zdroja elektriny v energetickom mixe ZSE na úrovni 13,8 % to znamená, že týchto 30 000 zákazníkov ročne ušetrí 15 131 286 kg uhlia a zabráni vzniku až 15 100 800 kg CO₂ zo spáleného uhlia. Čím viac zákazníkov sa rozhodne aktívne podporovať zelené elektrárne, tým viac ich

bude pribúdať, ich výrobné procesy sa budú zefektívňovať a to sa odrazí aj na postupnom znižovaní cien elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov. ZSE v roku 2020 nakúpilo záruky pôvodu elektriny od viac ako 760 malých fotovoltických elektrární po celom Slovensku.

Ako funguje Zelená elektrina od ZSE?

So Zelenou elektrinou od ZSE funguje každá domácnosť bez problémov kedykoľvek počas dňa či noci, iba s tým rozdielom, že spotreba elektriny je 100 % krytá zárukami pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Zelená elektrina sa od čiernej nedá fyzicky oddeliť, to znamená, že ZSE vám nebude meniť elektrické káble, ale v objeme vašej ročnej spotreby nakúpi záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov a priradí ich priamo k vašej domácnosti. A vôbec pri tom nezáleží, či bývate v byte alebo v rodinnom dome.

Deti a architektúra: Ôsmy ročník predstaví žiakom budovy pre kultúru

Online vzdelávanie sa pre pandémie stalo novým normálom a tisíce žiakov si zvykli absolvovať hodiny slovenčiny či matematiky spoza obrazovky počítača. S novým prístupom k výučbe cez internet však prichádzajú výzvy, ako urobiť tento proces atraktívny a zaujímavý. Darina Lalíková sa spolu s kolegami venuje e-learningu už sedem rokov a v rámci projektu Deti a architektúra ukazuje žiakom druhého stupňa základných škôl rôzne zaujímavosti zo sveta architektúry. Darí sa jej to pútavým spôsobom, vďaka ktorému záujem o projekt každý rok rastie.

Darina Lalíková, autorka projektu

Máte za sebou siedmy ročník vzdelávacieho projektu Deti a architektúra. Ako ho hodnotíte?

Napriek pandémie ho hodnotím veľmi pozitívne. Spúšťali sme ho v septembri 2020 a zapojil sa rekordný počet desať až trinásťročných žiakov zo

základných škôl, ZUŠ a osemročných gymnázií. Myslím si, že práve pandemická situácia nám dokonca pomohla zvýšiť záujem o tento projekt, keďže prebieha online prostredníctvom kreatívneho a interaktívneho e-kurzu.

Ako každý, aj vy ste museli uplynulý rok prispôbiť projekt pandemickej situácii. Aké kroky ste podnikli, a čo sa zmenilo oproti minulým ročníkom?

Tento projekt je už sedem rokov organizovaný online formou. Žiaci

počas vyučovania spolu s pedagógmi študujú e-kurz. Pre pandémie ho mnohí žiaci študovali sami doma, aj výtvarné práce väčšinou vypracovali v domácom prostredí. Predchádzajúce roky žiaci výtvarné práce pripravovali pod dohľadom pedagógov na výtvarnej výchove a následne učitelia vyberali práce, ktoré nám zaslali do súťaže. Minulý rok prichádzalo veľa prác individuálne, pričom nám ich zasielali rodičia žiakov. Najvýraznejšie sa však pandemická situácia prejavila v tom, že sme nemohli zorganizovať vernisáž najkrajších výtvarných prác spojenú s odovzdaním diplomov a vecných cien pre ich autorov, a zrušiť sme museli aj plánovanú tematickú vychádzku po architektúre a mostoch Bratislavy, ktorá sa mala konať na druhý deň po vernisáži. Veríme, že sa nám to podarí v náhradnom termíne a že si to spoločne všetci užijeme. Pre žiakov ocenených prác už máme pripravené diplomy, nakúpené pekné knihy aj sladkosti ako odmeny.

Súčasnou súčasťou projektu Deti a architektúra je vždy inovatívne riešenie vzdelávania, na ktorom spolupracujete s Luciou Lalkou z Eduvision. Ako sa pozeráte na online vzdelávanie ako celok?

Pred siedmimi rokmi, keď sme s projektom Deti a architektúra začínali,

online projekty boli skôr výnimkou ako pravidlom. Na mnohých školách bol problém aj s internetom, čo bolo podmienkou možnosti zapojiť sa do projektu. Dnes už je to oveľa bežnejšie a pandémie rozšíreniu online vzdelávania na školách len pomohla. Náš e-learning bol však nastavený tak, že žiaci online kurz študovali na hodinách v triede pod vedením a s komentármi učiteľa. Nešlo teda o typický dištančný spôsob vzdelávania. E-kurz končí každý rok kvízom, kde si žiaci preveria vedomosti, ktoré nadobudli. Myslím si, že online projekty, ak sú robené kreatívne a hravo, majú veľký potenciál do budúcnosti. Dôležité však je, aby sa tento spôsob vzdelávania prepájal aj s diskusiou priamo na hodinách, s výmenou názorov medzi učiteľom a žiakmi, ale aj medzi žiakmi navzájom.

Štúdium cez počítač a internet sa cez pandémie stalo bežnou súčasťou reality. Ako by ste zhrnuli dôležité atribúty zaujímavého a prínosného online vzdelávania?

Najdôležitejšie je, aby online vzdelávanie bolo hravé a kreatívne. Nesmie to byť nuda, lebo vtedy je už dopredu odsúdené na neúspech. Aj matematika, fyzika a ďalšie menej obľúbené predmety môžu žiakov zaujať, ak sú online formy ich výučby urobené vtipne a zaujímavé. Som presvedčená o tom, že úspech nášho projektu je najmä v tom, že e-kurz deti baví, že sa nielen vzdelávajú, ale aj zabavia, a že sa pútavou formou dozvedia nové zaujímavé veci, o ktorých sa doteraz neučili. Aj na internete sa za posledný rok objavilo veľa zaujímavých a tvorivých online prístupov vo vzdelávaní, kde učiteľ netradičným prístupom a formou predstavuje žiakom napríklad naše a svetové dejiny, alebo pokusy v chémii či výpočet matematických príkladov. Takéto vtipné a kreatívne prístupy v online vzdelávaní majú potenciál aj do budúcnosti, ale osobný kontakt žiakov s učiteľom v škole z dlhodobého hľadiska asi nenahradí v plnej miere žiadna forma štúdia cez počítač.

Nedávno ste vyhlásili tému ročníka 2021 – žiaci sa budú zaoberať budovami pre kultúru. Čo vás viedlo k tejto téme?

Dôvody výberu tejto témy sú dva. Chceme žiakom vysvetliť, prečo je kultúra pre ľudí, spoločnosť aj národ dôležitá, a chceme im predstaviť množstvo zaujímavých a hodnotných

Cena JTRE: Lucia Kormaníková, Súkromná ZUŠ, Stará Ľubovňa

budov pre kultúru na Slovensku, v Európe a aj vo svete. Či už ide o budovy divadiel, koncertných sál, operných domov, múzeá alebo galérie. Je to krásna téma a veľmi sa teším na jej spracovanie. Na novom ročníku začíname intenzívne pracovať. Vzhľadom na to, že budov pre kultúru je po svete naozaj veľa, v e-kurze sa budeme venovať najmä Slovensku

a Európe, a zaujímavé budovy pre kultúru z iných kontinentov budeme predstavovať len na stránke projektu na Facebooku.

Aké od tejto témy máte očakávania, a na čo sa najviac tešíte?

Teším sa na proces samotnej prípravy e-kurzu. V súčasnosti pripravujeme jeho obsahovú koncepciu a následne

budeme pripravovať scenár. Pripraviť zrozumiteľný a pútavý scenár do e-kurzu je vždy veľká výzva. Tiež sa teším na proces výberu najzaujímavejších budov pre kultúru, ktoré vyberieme do e-kurzu. Výber je veľmi dôležitý, ale samozrejme bude subjektívny. Budeme ich vyberať s dôrazom na to, aby boli vhodným príkladom peknej a kvalitnej architektúry a aby sme žiakom stručne a zrozumiteľne vysvetlili, prečo sú práve tieto budovy pre kultúru hodné ich záujmu. Veď hlavným cieľom projektu Deti a architektúra je práve to, aby sme deti naučili vnímať architektúru a rozlišovať medzi kvalitnou a menej kvalitnou architektúrou. Samozrejme sa teším aj na opätovnú spoluprácu s Luciou Lalkou a jej spoločnosťou Eduvision, ktorá spracováva samotný e-kurz, pripravuje grafiku, animácie a programovanie.

Projekt Deti a architektúra sa vďaka vám a vašim kolegom každý rok posúva nielen počtom zapojených žiakov, ale aj kvalitou a rôznymi inováciami. Čo pripravujete v tomto ročníku?

Najvýraznejšou novinkou je, že e-kurz chceme pripraviť v dvoch mutáciách. Okrem slovenčiny bude k dispozícii aj v angličtine, aby sa do projektu mohli zapojiť aj medzinárodné školy a bilingválne gymnáziá. Veríme, že aj mnohé slovenské školy využijú možnosť vzdelávať sa nielen o architektúre, ale že si pritom budú môcť zlepšovať aj svoju angličtinu. Som rada, že už teraz máme pokrytú väčšinu financií, ktoré na prípravu projektu potrebujeme, a ďakujem našim partnerom, ktorí nás finančne a organizačne podporujú. ■

1. miesto: Filip Goč, Gymnázium sv. Andreja, Ružomberok

Odborná porota vyberala zo stoviek prác

Obnovu budovy bábkového divadla chce urýchliť petícia

Stav v roku 2017.

STARÉ MESTO
O rekonštrukcii budovy Bratislavského bábkového divadla na Dunajskej ulici v Starom Meste sa hovorí dlhých trinásť rokov, bábkoherci sú však dodnes v podnájme. Urýchli proces petícia, ktorú nedávno spísali?

Bratislavské bábkové divadlo (BBD) aktuálne funguje v priestoroch Istropolisu, odkiaľ môže dostať kedykoľvek výpoveď – je známe, že tento objekt má prejsť zásadnou prestavbou. Stres, pod ktorým sú členovia umeleckého súboru a zamestnanci divadla, sa dá pochopiť. Na neúnosnú situáciu upozornilo divadlo petíciou.

„Petíciu si ľudia spájajú s vymožením si niečoho, čo nie je možné inak docieľiť. Naša petícia nie je tento prípad. Chceme len upozorniť a pomôcť zriadiť ovi, ktorým je Bratislavský samosprávny kraj (BSK), dotiahnuť rekonštrukciu do úspešného konca,“ vysvetľuje zmysel iniciatívy riaditeľ BBD Ján Brtiš. Obnova budovy bábkového divadla je podľa jeho slov ako zakliata. Po zdĺhavých

procesoch príprav sa konečne v apríli 2018 symbolicky poklepal základný kameň rekonštrukcie, ktorú mala zrealizovať firma Euro-Building do 24 mesiacov. Nestalo sa. Stavebná spoločnosť začala s búracími prácami, následne však svoju činnosť bezprecedentne ukončila a stavbu opustila. „Našťastie, nové vedenie Bratislavského samosprávneho kraja vyjednálo s dodávateľom odstúpenie od

zmluvy bez ďalších nárokov Euro-Buildingu.“ Bratislavská župa pripomína, že projekt po rokoch stagnácie oživuje. „Bábkové divadlo si zaslúži krásne a dôstojné priestory. Za dva a pol roka sa nám podarilo urobiť viac ako za 10 rokov pred nami a chceme, aby divadlo bolo čím skôr hotové. Najväčší problém spôsobila v minulosti firma Euro-Buil-

Brány divadla na Dunajskej ulici sú stále zatvorené.

ného úradu pokračovať v rekonštrukcii a finalizujeme spustenie verejného obstarávania na zhotoviteľa. Vďaka tomu môžeme po dlhých rokoch odkladania konečne začať stavať.“

Nádej na posun teda je, zatiaľ však bábkohercem neostáva iné ako dúfať, že v náhradných priestoroch Istropolisu budú môcť existovať čo najdlhšie. „Divadelných priestorov je v Bratislave nedostatok a bábkové divadlo potrebuje špecifické vybavenie. Kulturné domy majú svoje plány a priestor nemôžu dlhodobo prenajať. S oddelením kultúry sme preverovali možnosti (DPOH, Malá scéna STU), je však problém prísť na rokovanie, ak neviete, odkedy priestor budeme potrebovať,“ pripomína riaditeľ Ján Brtiš.

(ac)

Foto: Marián Dekan, FB/ Bratislavské bábkové divadlo
Viac na www.banoviny.sk

Nové zariadenie pre seniorov v príjemnom prostredí v Blatnom

SenDom, Športová 3, Blatné pri Senci
www.sendom-societas.sk
mail: riaditel@sendom-societas.sk
tel.: 0903 711 259

www.sendom-societas.sk

Predstavenia sú online

Posledné predstavenie na Dunajskej ulici odohrali bábkoherci v decembri 2014, na Malej scéne STU v júni 2016 a v Dome detí Istropolis 18. decembra 2020 – v tomto prípade bola stopkou korona. Vani však odvysielali cez facebook 46 Rozprávok spod rúška, nahrali 10 rozprávkových podcastov a odvysielali divadelný záznam predstavenia Na slepáčich krídlach. Aktuálne pripravujú päť predstavení, ktoré si diváci pozrú v domácom prostredí alebo v školskom zariadení za kupónu vstupenku.

ZÁHRADA NA BALKÓNE Namiesto muškátov ovocie a zelenina. Vyskúšajte!

PETRŽALKA

Radosť z vlastnej úrody si môžete dopriať aj vtedy, keď bývate v panelákovom byte s malou lodžiou. Ako na to? Poradí vám Petržalka MICHALA HRNČIAROVÁ, ktorá sa špecializuje na pestovanie ovocia, zeleniny, bylín aj jedlých kvetov v nádobách.

Čo všetko sa vám už podarilo vypěstovať na balkóne? Za tie roky som skúsila pestovať asi každé bežné ovocie, zeleninu či bylinky. Najviac ma teší, že sa mi vzhľadom na môj malý balkón darí pestovať aj figy, ktoré milujem, a všetky bylinky, ktoré mám rada a ktoré využívam v kuchyni.

Pestovaniu v nádobách sa venujete takmer desať rokov. Vymenili ste na základe skúseností niektoré druhy rastlín za iné?

Časom som sa naučila sústrediť hlavne na to, čo mám naozaj rada a viem to aj využiť. Preto na mojom balkóne nikdy nechýbajú napríklad jahôdky pre deti, mladá cibulka, či jedlé kvety na spestrenie letných šalátov. Ale napríklad k cukinám sa už vracam? nebudem, potrebujú veľa miesta, ktoré potom nemôžem využiť na pestovanie ďalších druhov zeleniny.

Pestovanie na balkóne je pre vás skôr radosť, alebo si vďaka úrode niekedy aj dopĺňate zásoby v kuchyni? Určite je to v mojom prípade aj o samotnom záhradkárčení, rýpanie v zemi ma naplňa nesmiernym pokojom a radosťou. A tiež sa oveľa lep-

Čomu sa v nádobách darí najlepšie? V zásade sa dá vypěstovať

akékoľvek ovocie či zelenina, pokiaľ viete zabezpečiť vhodné podmienky, teda dostatočne veľkú nádobu, kvalitný substrát a dost svetla. Ale stálicami sú rajčiny a papriky vrátane čili, tie nemajú s pestovaním v nádobách žiaden problém a nepotrebujú ani extra veľké nádoby (30 cm priemer by mal určite stačiť.) Rovnako listová zelenina je veľmi nenáročná na veľkosť nádoby aj množstvo svetla. Z ovocia sú to určite jahody, tie by nemali chýbať v žiadnej balkónovej záhradke. Dobré sa v nádobách darí aj drobnému ovociu, napríklad čučoriedkam.

Pestovanie na balkóne je pre vás skôr radosť, alebo si vďaka úrode niekedy aj dopĺňate zásoby v kuchyni? Určite je to v mojom prípade aj o samotnom záhradkárčení, rýpanie v zemi ma naplňa nesmiernym pokojom a radosťou. A tiež sa oveľa lep-

šie cítim, keď si dám v lete na balkóne kávu a všetko okolo mňa je pekné a zelené, ako keby som sa mala pozeráť len na prázdne steny. Alebo keď si s mužom sadneme na balkón k neskorej večeri, rozsvietia sa solárne svetielka, ktoré tam máme rozvesané, k tomu cítim vôňu levandule a mäty... Chvilu mám pocit, že som niekde pri mori a hneď mi je lepšie :)

A čo sa týka efektivity...?

Bylinky používam v kuchyni len tie z našej záhradky, a tiež jahôd a rajčín zvykneme mať v sezóne dosť veľa. Ale my máme malý balkón, takže viac ako toto reálne vypěstovať nevieme. Pri väčšej balkónovej či terasovej ploche si však viem pokojne predstaviť aj čiastočnú zeleninovú či ovocnú sebestačnosť.

Jar je tu, čo ste už stihli vysadiť v novej sezóne? Už od marca nám rastie

Kto je Michala Hrnčiarová

■ Mestská pestovateľka, pestovaniu v meste a špeciálne v nádobách sa venuje takmer 10 rokov
■ Svoje skúsenosti opisala v knihe Balkón ako záhradka, zdieľa ich aj na FB stránke www.facebook.com/Forester.blog

byť menej veterné a poskytovať rastlinám lepší zákryt. A opeľovači sa bez problémov dostanú všade, len ich musíme prilákať, napríklad pestrými ovčnými kvietkami, a pripraviť im miesto na zabývanie, napríklad v podobe hmyzieho hotela.

Ak je však balkón obrátený na severnú stranu, asi nemám veľkú šancu na pestovateľský úspech.

Určite sa dá aj tam niečo vypěstovať, dobré je však zvoliť si menej náročné plodiny ako sú bylinky a listová zelenina, napríklad špenát, šalát, polníček, mangold. Ale pokojne aj jedlé kvety ako nechtík alebo kapucínka.

Akých najčastejších chýb sa dopúšťajú začiatočníci, na čo majú dať pozor?

Najdôležitejšie je spoznať svoj balkón, vedieť, koľko mi tam svieti slnko a na ktoré miesta. A tiež si povedať, koľko miesta chcem venovať pestovaniu a koľko si chcem napríklad nechať na oddych a nejaké kresielko, prípadne stoličky, aby som sa tam potom netlačila. Dobré je tiež uviesť si, že predovšetkým južne orientované balkóny treba polievať aspoň raz denne, čo je pri väčšom množstve nádob pomerne veľký časový záväzok. Tiež treba byť realistický – nie všetko, čo nájdeme na obrázkoch na internete, funguje aj naozaj. Začínajúcim záhradkárom preto odporúčam začať v malom, získavať skúsenosti, a až postupne záhradku zväčšovať. (ac)

Foto: FB/Foresterblog

Paradontóza začíná zápachom z úst.

B•A•R•D•

V starostlivosti o chrup a dutinu ústnu ponúka nové riešenie Múdra huba *Pythium oligandrum*. Svojou unikátnou schopnosťou rozrušiť biofilmy neškodných patogénnymi baktériami a ďalším mikroorganizmom možnosť sa v nich ukryť. Na trhu sú isté vody pripravené zo suchej zmesi Bio Plus alebo šumivé tablety Múdra huba Pythie Bio Plus. Výplachové kúry týchto prípravkov chránia od krvavosti ďasien, začiatkových príznakov zápalu ďasien a zápachu z úst. Prípravky sa osvedčili pri kvasinkových infekciách, napríklad po chemoterapii, keď predstavujú jednu z mála dostupných alternatív pre zdravotne oslabených jedincov alebo osoby s rezistenciou či alergiou na chemické látky ústnej hygieny. Dezinfekčný mikroorganizmus *Pythium oligandrum* predstavuje predel medzi hubami a riasami. *Pythium oligandrum* preniká svojimi vláknami do buniek parazita (plesne alebo kvasinky) a čerpá z neho pre svoju výživu potrebné látky. Podstatou pôsobenia je aj produkcia enzýmov. Na podklade výživovej a priestorovej

kompetície tak vytlačí z priestorov patogénne plesne, kvasinky a baktérie. Po splnení úlohy (vyčerpanie parazita) uvoľňuje priestor pre znovuosídlenie tzv. normálnou mikroflórou. Použitá biotechnológia eliminuje plesne a kvasinky priamym parazitizmom a je odborníkmi považovaná za najbezpečnejšiu technológiu dostupnú na súčasnom trhu.

Prípravky s múdrou hubou dostanete vo svojich lekárňach alebo u svojej dentálnej hygieničky.

Na Vaše otázky radi odpovieme na e-mailovej adrese: pythium@pythium.cz. Informácie na: www.chytrahouba.eu

Výroba: Bio Agens Research and Development – BARD, s.r.o.

Zničte paradontózu hubou.

Čo prinesie Bratislave a Slovensku Národné kultúrne a kongresové centrum?

Iniciatíva vybudovať v Bratislave Národné kultúrne a kongresové centrum (NKKC) získala od vlády prísľub na štátnu dotáciu až do 60 miliónov eur. Lokalitu pre roky chýbajúce zariadenie vyberá pracovná skupina zriadená občianskym združením NKKC a v hre je aktuálne päť ponúk. Zároveň sa rozbehla verejná diskusia o potrebnosti a prínose takéhoto centra. Podľa experta na kongresy sa naň dá pozeráť aj ako na investíciu do propagácie Slovenska a Bratislavy. Krajina sa nemusí propagovať priamo, prvoplánovo platenou reklamou, ale udalosťami, ktoré sa tu konajú a pritiahnu tisíce ľudí, upozorňuje Peter Petrovič, člen predstavenstva Bratislava Tourist Board a konateľ spoločnosti Guarant International, ktorá sa už 30 rokov špecializuje na organizáciu kongresov v Európe.

Ako môže organizovanie kongresov a ďalších podujatí pomôcť značke destinácie?

Svetové ekonomické fórum vo švajčiarskom Davose je, myslím si, celoeurópsky pojem. Ak by chcelo toto 11-tisícové mestečko dosiahnuť reklamou taký stupeň poznania, aký má dnes, muselo by vynaložiť oveľa viac prostriedkov, ako sú náklady celého ekonomického fóra, ktoré, samozrejme, neplatí.

Prinášajú takéto podujatia mestu aj finančný efekt?

Áno, samozrejme, s organizovaním podujatí súvisí aj ekonomický efekt. Pomôžem si opäť Davosom. V tomto malomeste sa nachádzajú štyri päťhviezdičkové a až 17 štvorhviezdičkových hotelov. Teda miestni obyvatelia produkujú násobne viac tovarov a služieb, ako je miestna potreba a takouto formou ich exportujú do sveta.

Podobne, v dôsledku vyššieho poznania Bratislavy sem prídu aj podujatia, ktoré ani nevyužijú služby NKKC, pôjdu do iných priestorov, ale zapôsobil na nich vyšší stupeň známosti tejto destinácie. Výstavba kongresového centra nie je náklad, ale investícia, ktorá sa prejaví najmä v HDP a výnose na daniach, čiže najviac z nej získa štát.

Prečo je práve teraz vhodný čas plánovať takýto projekt?

Vhodný čas bol pred tridsiatimi rokmi, čo už nestihneme. V súčasnosti je vhodný čas preto, že ak potenciál nepremeníme na realitu, zostane stále len nevyužitou šancou.

Je vhodné hovoriť o kongresoch v období pandémie krízy?

Po období nepretržitého rastu a do značnej miery fungovania v zabehnutých koľajach rok 2020 pretrhal skoro automatické väzby. Záujemcovia o organizáciu podujatí sa rozhládajú po Európe čiastočne zmenenou optikou. Trochu prehodnotili priority a sú prístupní iným pohľadom. V tejto chvíli je

ľahšie zaujať ich pozornosť, ak vieme čo hľadať a môžeme im to ponúknuť.

Ako sa budú rozhodovať?

Faktorom, ktorý nadobudol na dôležitosť, je rýchla do-

stupnosť, spojená s bezpečnosťou a komfortom danej destinácie. Sú to kritériá, ktoré u organizátorov zavážia, ak majú to najpodstatnejšie, priestor, v ktorom sa môžu stretnúť za predpokladu skvelého pomeru cena/výkon. Verím ale, že to by plánované NKKC spĺňalo.

Čo sa dnes očakáva od moderného európskeho centra?

Parametrov, nárokov a očakávaní je veľa a uznávam, že je ich náročné sklbiť. Spoločným menovateľom všetkých je, že by to malo byť miesto stretávania sa. Malo by byť otvorené a pozývať do interiéru všetkých. Nech už sú to návštevníci kultúrneho podujatia, naši aj zahraniční, účastníci akýchkoľvek pracovných stretnutí, od školení, workshopov, firemných zhromaždení, kongresov, ale, samozrejme, aj Bratislavčania, ktorí sem prídu tráviť voľný čas. Z toho vyplýva, že najdôležitejšia je čo najväčšia flexibilita, aká je len mysliteľná a možná.

Do akej miery je dôležitá architektúra?

Nemusí to byť super luxusná budova, ale mala by zároveň dobre reprezentovať mesto a krajinu, veď pre mnohých zahraničných návštevníkov, ktorí sem prídu, to bude najdôkladnejší kontakt s našou materiálnou, ale aj nehmotnou kultúrou.

Niektorí developeri však už prezentovali, že stavba by mohla byť príkladom súčasnej architektúry. Aby sme tu zanechali odkaz aj budúcim generáciám.

Existencia takto rozsiahlej budovy sa určite neplánuje na niekoľko rokov. Je to budova mestského, dovoľm si tvrdiť, že až celoštátneho významu. Historickú budovu SND postavili koncom 19. storočia a až o sto rokov neskôr vzniklo nové SND. Redutu používame tiež už vyše sto rokov a nie je mi známe, že by sa plánovala výstavba novej filharmónie. To isté sa týka aj Slovenského národného múzea a Slovenskej národnej galérie. Ak sa teda toto centrum navrhne s veľmi dobrými prevádzkovými vzťahmi, môže fungovať dlhé desaťročia.

Ako je to u susedov, v iných stredoeurópskych metropolách?

Keď sa obzrieme po okolitých mestách, kongresové centrum v Prahe, Austria Centrum vo Viedni či kongresové centrum v Krakove sa stavajú raz za mnohé desiatky rokov s perspektívou rovnako dlhého fungovania. Uvažované centrum radím jeho kultúrno-spoločenským významom k spomenutým budovám, ako sú SND, SNG, Reduta, preto som presvedčený, že kultúrne a kongresové centrum bude mať rovnaký význam a postavenie ako tieto inštitúcie.

Aké lokality sú vhodné pre takúto reprezentatívnu inštitúciu?

Ak uvažujeme o mimobratislavskom návštevníkovi a v predchádzajúcich odpovediach som uviedol, že nepochybne budú tvoriť podstatnú časť publika, mala by táto budova svoju reprezentatívnosť vyjadrovať aj umiestnením. Dokonca viac, ako nejakým prvoplánovým, okázalým a trochu aj zbytočným luxusom. Aj mesto situovaním takýchto budov nadmestského významu dáva najavo, aký im pripisuje význam. Podľa môjho názoru chce mať návštevník zážitok už z príchodu do budovy. Znamená to, že by sa mal k budove pohodlne a bez stresu dostať akýmkoľvek druhom dopravy. Mal by mať pocit, že je „v strede diania“. V mojom chápaní súčasťou tohto komplexného zážitku je aj pohodlný prístup k rozsiahlej ponuke služieb, spoločenskému životu centra mesta a jeho historickým pamiatkam, množstvu gastronomických zážitkov v rámci príjemnej prechádzky.

Hovoríme teda o centre mesta?

Zóny v centre mesta sú veľmi vhodné. Živo sa diskutuje o nábřeží Dunaja. Bratislava je v súčasnosti stále ešte mesto na jednom brehu. Pokiaľ nebývate v Petržalke, nemáte príliš dôvodov ísť na tento breh Dunaja. Kontrast si uvedomíte pri návšteve Prahy či Budapešti, kde sú rieky naozaj tepnou mesta. Ak by sa kultúrne a kongresové centrum stalo kľúčovým mestotvorným prvkom pravého brehu Dunaja, posunulo by to Bratislavu na vyššiu úroveň.

Mali by sa štát, mesto a VÚC zapojiť do procesu prípravy centra?

Verím, že vznikne všeobecná diskusia medzi nimi. A určite treba do diskusie prizvať aj inštitúcie a asociácie, ktoré sa v kongresovom odvetví vyznajú. Zatiaľ mi chýba presné zadefinovanie, čo všetko sa od kongresového centra očakáva. Hotelieri, operátori kongresov a odborníci v tejto oblasti takého informácie majú.

Spomínali ste, že najväčší ekonomický prínos by NKKC malo práve pre štát.

Áno, treba zdôrazniť, že najväčšiu výhodu bude mať z kultúrneho a kongresového centra štát prostredníctvom výberu DPH. Podľa Medzinárodnej kongresovej asociácie ICCA sú priemerné výdavky delegátov na deň v priemere 500 eur. Na kongresovom podujatí, ktoré bývajú v priemere trojdňové, teda vo finále štát zarobí na každom delegátovi okolo 300 eur. Samozrejme, časť výdavkov smeruje okrem organizátorov do barov a reštaurácií, taxi službám, galériám a múzeám či na nákup suvenírov. Všetky tieto výdavky sú predmetom dane z príjmu, dane z pridanej hodnoty a ďalších spotrebných či lokálnych daní. Vo finále na kongrese naozaj najviac profituje štát, a preto by štát mal zadefinovať, čo všetko od lokality a od centra požaduje. A štát by mal živo diskutovať s mestskými organizáciami, vedením mesta a BKS. V Prahe je napríklad samotné mesto aj akcionárom, takže aj mestu sa to oplatí. ■

Zátišie sa vyludnilo

NOVÉ MESTO
Jedna z najväčších komunít ľudí bez domova v Bratislave, ktorá sa usídlila na Zátiší v Novom Meste, sa stala minulosťou.

Lokalitu po 20 rokoch opustili poslední ľudia bez domova, ktorí tu žili v starých nefunkčných garážach či mimo nich. Ešte pred piatimi rokmi žilo na Zátiší 104 ľudí bez domova, ktorí ho považovali za svoj domov alebo za dočasné riešenie svojej situácie. Vďaka partnerským organizáciám sa mestskej časti podarilo zlepšovať ich situáciu. „V spolupráci s denným centrom pre ľudí bez domova – Domovom sv. Jána z Boha sme im pomohli vybaviť nové doklady totožnosti, prácu, v zimných mesiacoch sme im zabezpečovali potraviny, drevo, deky, spacie vaky, ošatenie, drogériu, v letných mesiacoch vodu,“ uviedla Anna Debnárová, ktorá na miestnom úrade koordinuje prácu s ľuďmi bez domova. (ts)

V núdzi pomôže sociálna výdajňa

KARLOVA VES
V mestskej časti Karlova Ves plánujú od októbra zriadiť sociálnu výdajňu, ktorá pomôže ľuďom v ťažkej životnej situácii.

Rodiny s deťmi v čase hmotnej núdze, nízkoпрíjmoví osamelí dôchodcovia, zdravotne postihnutí, ľudia bez domova či odchovanci detských domovov počas prvých dvoch rokov po odchode z detského domova – všetkým týmto skupinám mohla sociálna výdajňa pomôcť preklenúť nepriaznivé životné podmienky. „Nemáme veľa možností, ale toto by mohla byť jedna z ciest ako účinne a adresne pomáhať,“ uviedla starostka Dana Čahojová. (ts)

Covid pozitívnym majú pomôcť aj samosprávy

BRATISLAVA

Ak vám vyjde pozitívny test na Covid, musíte zostať v prísnej izolácii, nemôžete vyjsť ani do obchodu po chlieb. V prípade, že si neviete zabezpečiť donášku potravín sami, podľa odporúčania vlády má pomôcť samospráva. Zisťovali sme, či sú mestské časti v Bratislave pripravené na takúto núdzovú pomoc.

Sprísnenie režimu pre Covid pozitívnych ľudí, ktoré platí od 8. marca, zakazuje porušiť izoláciu na dokúpenie chýbajúcich potravín či drogérie. Je však reálna situácia, že pozitívny test na Covid vyjde nešťastníkovi, ktorý nemá nijakú blízku osobu či priateľa, aby sa mu postaral o jedlo, prípadne musí zostať v karanténe celá jeho rodina. V takom prípade však môžu byť využité donášky potravín a nemajú žiadnu rodinu. Poradia vám však na linke pomoci. „Ide o mobilnú linku 0948 350 723 a pevnú linku 02/6920 2545, ktoré obsluhujú zamestnanci oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva,“ uviedla hovorkyňa samosprávy Lucia Marcinátová.

■ **Karlova Ves:** „Sme pripravení pomôcť a keby nestačili naše sily, máme databázu ochotných dobrovoľníkov z prvej vlny pandémie. V prípade, že by išlo o osamelých obyvateľov, bez možnosti rodinnej alebo susedskej pomoci, zabezpečili by sme im do-

vid pozitívnych ľudí takúto núdzovú službu.

■ **Dúbravka:** Prostredníctvom oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva zabezpečuje nákupy potravín pre klientov opatrovateľskej služby, ktorí sú pozitívni a nemajú žiadnu rodinu. V takom prípade však môžu byť využité donášky potravín a nemajú žiadnu rodinu. Poradia vám však na linke pomoci. „Ide o mobilnú linku 0948 350 723 a pevnú linku 02/6920 2545, ktoré obsluhujú zamestnanci oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva,“ uviedla hovorkyňa samosprávy Lucia Marcinátová.

■ **Karlova Ves:** „Sme pripravení pomôcť a keby nestačili naše sily, máme databázu ochotných dobrovoľníkov z prvej vlny pandémie. V prípade, že by išlo o osamelých obyvateľov, bez možnosti rodinnej alebo susedskej pomoci, zabezpečili by sme im do-

donášku stravy, liekov alebo nákupov a poskytli tiež poradenstvo,“ uviedol hovorca Branislav Heldes. ■ **Lamač:** Mestská časť sa od začiatku koronakrízy zameriava predovšetkým na aktívnu pomoc seniorom. „Zaviedli sme pre nich Senior linku, rozvoz obedov, ako aj nákupy potravín a drogérie. Tieto služby poskytujeme seniorom nepretržite a budeme v tom pokračovať. Pokiaľ ide o Covid pozitívnych, zatiaľ takéto plány nemáme,“ konštatovala Andrea Húšková vedúca kancelárie starostu a prednostu mestskej časti.

■ **Petržalka:** Službu nákupu a dovozu nevyhnutných potrieb pre Covid pozitívnych zatiaľ pre nezáujem neposkytujú. „V prípade potreby sme ochotní sprostredkovať ju obyva-

teľom, ktorí nemajú nikoho v blízkosti a nevedia si zabezpečiť potraviny a iné potreby cez donáškovú službu,“ uviedla hovorkyňa samosprávy Mária Halašková. Petržalka zabezpečuje donášku obedov do domácností seniorov, zamestnanci oddelenia sociálnych vecí rozvezú za týždeň viac ako 200 obedov.

■ **Rača:** Mestská časť zriadila podobnú službu aj vlni na jar počas prvej vlny pandémie, záujem o ňu však nebol veľký - väčšina ľudí si vedela zabezpečiť potraviny prostredníctvom svojej rodiny, známych či kuriéra. „Ak to bude aktuálne, samozrejme, vieme pomôcť aj s dobrovoľníkmi a hasičmi,“ ubezpečil starosta Michal Drotován.

■ **Staré Mesto:** Donášku potravín nezabezpečuje, len dovoz teplej stravy pre seniorov. „Ide o Staromestské menu s garantovanou sumou 3,50 eura za hlavné jedlo s polievkou. Za dovoz sa na základe zmluvy neplatí. Pre ľudí v núdzi, ktorí sú v evidencii oddelenia sociálnych vecí, inklúzie a kultúry, zabezpečujeme potravinovú a hygienickú pomoc vo forme balíkov,“ uviedol hovorca samosprávy Matej Števo. Okrem toho poskytujú poradenstvo na Staromestskej linke, a to denne od pondelka do piatka medzi 8 a 12 hodinou na čísle: 02/ 59 246 288.

■ **Vrakuňa:** Extra službu, či už donášku, alebo iný spôsob dovozu potravín, sa mestská časť nechystá zriaďovať. „Keďže (v zmysle GDPR) nemáme prehľad a údaje o percente Covid pozitívnych, nevieme určiť, kto na takúto službu nárok má a kto nemá,“ zdôvodnila hovorkyňa Simona Ivanková-Macejová. (ac)

Foto: shutterstock

Dizajnérske dielo na Triblavine zdemolovali

BRATISLAVA

Odpočívadlo Triblavina s ikonickými detskými preliezačkami poznal asi každý, kto cestoval do Bratislavy po diaľnici D1. Dnes sú minulosťou, Národná diaľničná spoločnosť ich dala zbúrať. Betónové preliezačky a lavičky boli súčasťou dizajnérskeho diela Relax BCD – oddychovej zóny postavenej v roku 1987. Autormi diela boli sochár Alexander Bilkovič a architekti Viktória Cveňgrošová a Virgil Droppa. Aj keď Národná diaľničná spoločnosť (NDS) ešte v roku 2017 tvrdila, že ho pri stavebných prácach zachová, opak je pravdou. Pred pár dňami dala všetky preliezačky zdemolovať, sutina z nich sa stala súčasťou násypu. NDS svoje rozhodnutie obhajuje zlým technickým stavom preliezačiek, čo znemožnilo presunúť ich bez vážneho

poškodenia na odpočívadlo Zeleneč. Ďalším argumentom diaľničiarov je, že dielo nespĺňalo bezpečnostné požiadavky na umiestnenie detských prvkov na odpočívadle. „V rámci korektných vzťahov s autormi a rešpektovania autorského zákona, v zmysle všetkých vyššie popísaných skutočností boli autori s nimi oboznámení a udelili Národnej diaľničnej spoločnosti súhlas s demoláciou objektu. Rovnako sme o uvedenom informovali aj autorskú spoločnosť LITA so sídlom v Bratislave. K demolácii objektu sme pristúpili pred mesiacom, od roku 2019 autori diela ani autorská spoločnosť nepristúpili k odvolaniu súhlasu s demoláciou,“ uviedla v oficiálnom stanovisku NDS. Slovenské centrum dizajnu však na svojej FB stránke informovalo, že NDS nekontaktovala manželku Alexandra Bilkoviča, hoci je dedičkou autorských práv po nebohom sochárovi. A viacerí diskutujúci na sociálnych sieťach sa zhodli: „Hoci kto z nás by si toto dielo vzal domov, hoci kto z nás by ho opravil a hoci kto z nás by ho dal do Danubiany...“ (bn) Foto: NDS

Mesto ukončuje agóniu za cenu 1,4 milióna

Majitelia pýtali za budovu pôvodne takmer 2,5 milióna eur.

Tejto budove sa väčšina rodín s deťmi v parku vyhýbala.

PETRŽALKA

Poslanci mestského zastupiteľstva odsúhlasili kúpu budovy v Sade Janka Kráľa, v ktorom v minulosti sídlil erotický klub, za 1,4 milióna eur. Primátor Bratislavy Matúš Vallo hovorí o historickej možnosti získať tento objekt a jeho okolie späť pod kontrolu mesta.

„Je tu dilema, aká je reálna hodnota tejto budovy. S majiteľmi bývalého erotického klubu sme vyjednávali niekoľko mesiacov. Predstava o sume bola iná. S majiteľmi sme už však na cene 1,4 milióna bez DPH dohodnuti,

nižšie sa ísť nedalo,“ skonštatoval Matúš Vallo. Kúpou sa podľa jeho slov majú napraviť krivdy z minulosti a ukončiť sa agónia. „Táto budova je o nejakej nálahe, ktorú vytvára v tomto kúte Sadu Janka Kráľa. Keď tam bol erotický masážny salón, žiadna mamička sa tam s deťmi v okolí nehrala. Celá tá časť sadu bola akoby zakliata.“ Mesto po získaní budovy avizuje jej základnú rekonštrukciu a bude plánovať, ako ju do budúcnosti využiť. Vallo hovorí o možnosti gastroprevádzky či zázemia pre kultúrne aktivity. „Nič divoké

a veľké,“ poznamenal. Mestský poslanec Peter Pilinský označil cenu, za ktorú ide mesto budovu kúpiť, za riadnu pátku. Poslanec Peter Cmorej, naopak, vníma dohodnutú kúpnu sumu ako nie až takú zlú, keďže pôvodná cena sa podľa neho hýbala na úrovni okolo 2,5 milióna eur. Objekt je podľa neho pomerne veľký, je v centre mesta a je nezameniteľný. Poslanec Oliver Kríž vidí význam v kúpe z dlhodobého hľadiska. Ako tvrdí, môže ísť o ikonickú vec, ktorá bude fungovať v prospech mesta. Ján Hrčka, starosta bratislavskej Petržalky, kde sa Sad Janka Kráľa nachádza, uviedol, že súdno-znalecká cena budovy sa pohybuje na úrovni okolo 600-tisíc eur. „Tento objekt je však dlhodobým srámom celej Petržalky a Sadu Janka Kráľa,“ povedal s tým, že z dlhodobého hľadiska sa kúpa oplatí a o 20 rokov môže mať budova takú hodnotu, za akú ju v súčasnosti mesto chce kúpiť. Hrčka zároveň deklaroval ochotu Petržalky prispieť na kúpu, prípadne na rekonštrukciu objektu. Sad Janka Kráľa s priláhlým nábrežím Dunaja je národnou kultúrnou pamiatkou chránenou zákonom o ochrane pamiatkového fondu. (TASR) Foto: bn

AKCIA - VYMEŇTE BYT ZA RODINNÝ DOM

CHCEMBYVAT.EU

0948 326 777

0904 80 70 80

ZABEZPEČÍME VÝMENU - PREDAJ VAŠEJ NEHNUTEĽNOSTI

A POSTAVÍME VÁM VÁŠ DOM

POZRITE SI NAŠU PONUKU: WWW.ECO-DOMOV.SK/NA-PREDAJ

VÝSTAVBA RODINNÝCH DOMOV

Doprajte si pohodlie, nákup príde za vami

Pri online nakupovaní nehrozí tlačienica pri regáloch, ani dusenie sa v respirátore, ktorý je v interiéri povinný. Využite čas na príjemnejšiu a bezpečnejšiu aktivitu, potrebné zásoby do kuchyne príde za vami. Donášku potravín pre zákazníkov v Bratislave a blízkom okolí ponúkajú viaceré firmy, stačí kliknúť alebo vytočiť telefónne číslo.

Klaudius: Špeciality s vysokým štandardom

Rodinná firma Klaudius sa predaju farmárskych výrobkov venuje už viac ako 16 rokov. Ich predajne „Špeciality zo salaša“ mnohí iste poznáte z Miletického, Petržalskej tržnice či Trnavského mýta. Majitelia dbajú na to, aby všetky predávané produkty spĺňali vysoký štandard. So všetkými farmármi, od ktorých odoberajú tovar, sa poznajú osobne, spolupracujú s nimi roky a za ich výrobky sa vedia zaručiť. V ich sortimente nájdete mliečne produkty (bryndzu, kozie mlieko, syry), tiež mäso, údeniny, lahôdky, ryby a mnoho ďalších farmárskych produktov. V súčasnej situácii spustila firma možnosť donášky, v rámci ktorej rozváža aj ovocie a zeleninu, čím sa snaží uľahčiť život ľuďom, ktorí si chcú popri farmárskych produktoch nakúpiť aj iné druhy tovaru a nechcú alebo nemôžu ísť do obchodu. Aj tieto doplnkové „externé“ potraviny vyberá Klaudius.sk starostlivo a v štandarde, na ktorý sú zákazníci zvyknutí.

Objednávky: www.klaudius.sk
klaudius@klaudius.sk 0919 111 000

Rozvoz od pondelka do soboty od 9.00 do 21.00 h
Doručenie pri objednávke nad 65 € je zadarmo.

Tržnica Nivy: Ponuka od poctivých farmárov

Online Tržnica Nivy je miesto, kde voňajú paradajky, chren ešte stále štípe, zvieratá sa pasú v slobodných výbehoch, cesto sa miesi ručne a čerstvosť, bio kvalita či poctivé remeslo nie sú iba slová. Okrem virtuálneho priestoru pre malých a stredných farmárov a predajcov slúži Tržnica Nivy aj ako komunitná platforma a základňa pre budúcu „kamennú“ tržnicu v „kamennom“ projekte Stanica Nivy.

Medzi top trhovníkov tržnice patria: Farma Ekoprodukt, ktorá ponúka hovädzie a teľacie mäso v bio kvalite; Mliečna farma Nepaly a Farma Pod Vtáčnikom s poctivými mliečnymi výrobkami; malá remeselná pekárňa Dulger, ktorá pečie chlieb a pečivo z vlastnej múky čerstvo namletej na kamennom mlyne; o plnú špajzu sa stará bezobalový obchod U Vážky; zeleninu a ovocie majú od lokálnych pestovateľov, ale aj zo zahraničia. V online tržnici nakúpíte pohodlne na pár klikov od viacerých farmárov naraz, pričom zaplatíte iba raz - bezpečne kartou.

Objednávky: www.trznicanivy.sk ahoj@trznicanivy.sk

Rozvoz 3x týždenne (utorok, štvrtok, sobota medzi 15. - 20. h), pri nákupe nad 20 eur zadarmo. Bratislava + okolie

eDelia.sk: Najrýchlejší online supermarket

Ak ste ešte nenakupovali na stránke eDelia.sk, teraz je ten správny čas. Je to najrýchlejší online supermarket v Bratislave, ktorý vám privezie potraviny do 3 hodín až dverám, a navyše s dopravou zadarmo. Tento eshop využíva najmodernejšie technológie pri príprave nákupov, pričom kladie dôraz na pohodlný nákup, kvalitný výber čerstvých potravín a maximálnu bezpečnosť pri ich doručení. Vyberať môžete z viac ako 6-tisíc produktov – v ponuke nájdete každý deň čerstvé ovocie a zeleninu, pečivo, mliečne či mäsové výrobky, trvanlivé potraviny, aj nápoje vrátane alkoholických, dokonca tiež kvety, drogériu, kozmetiku, veci pre deti a pre domácnosť. Pre ľudí so špeciálnymi diétami ponúkajú tisíce bezlaktózových, bezlepkových, dia či vegánskych produktov. Uživateľ si teda svoj deň a ťažký nákup nechajte na nich.

Objednávky: www.edelia.sk,
mobilná aplikácia eDelia

Platiť môžete kartou vopred alebo na mieste kuriérovi.
Čas dovozu si vyberiete sami.

StarFresh: Hviezdny rozvoz potravín

Čerstvé ovocie a zelenina, kvalitné potraviny - strukoviny, mliečne výrobky, zavaraniny a mnohé ďalšie produkty vám StarFresh dovezie až k dverám v rámci celej Bratislavy. Zostaňte preto doma a objedajte si potraviny z tohto e-shopu pohodlne a bezpečne. StarFresh je mladá firma, avšak s bohatými skúsenosťami a znalosťami, čo sa týka prípravy a doručovania tovaru pre celý segment stravovacích prevádzok.

Takmer okamžite po vzniku začali pracovať na svojom e-shope, aby mohli ponúkať tovar, samozrejme s dovozom, rozvážať aj do domácností alebo do práce. Potravínový sortiment je široký a na jeho rozširovaní neustále pracujú. A aby vám priviezli vždy čerstvý tovar, vyberajú si takých dodávateľov, ktorí vedia zaručiť čo najrýchlejšie dodanie tovaru po zbere z celej Európy aj zo vzdialenejších krajín. Ak to dovoľuje sezóna, uprednostňujú miestnych pestovateľov. „Veríme, že náš Hviezdny rozvoz potravín vám prinesie skvelý zážitok,“ odkazuje StarFresh.

Objednávky: www.starfresh.sk
objednavka@starfresh.sk 02/3260 0390

Doručovanie v rámci Bratislavy je zadarmo.

Sladucké ovocie: Kvalitné domáce vitamíny

Využite možnosť nakúpiť v e-shope Sladucké Ovocie kvalitné a čerstvé ovocie a zeleninu s dovozom až k vám domov, ktorý organizujú trikrát do týždňa. Všetky ponúkané produkty majú takmer výlučne slovenský pôvod (e-shop obsahuje aj potraviny, ktoré boli vypestované na Slovensku, ale spracované mimo Slovenska, ako aj potraviny, ktoré boli vypestované mimo Slovenska a spracované na Slovensku). Obchodných partnerov si vyberajú veľmi poctivo, pričom každej spolupráci predchádza kontrola podmienok pestovania a vlastná koštovka. Kontroly sa však nekončia prvým stretnutím, ale praktizujú ich stále, aby pre vás dokázali zabezpečiť vzornú kvalitu pri každej objednávke. Objavte čaro nakupovania čerstvých a chutných vitamínov online a dajte si ich zásoby doručiť až k dverám svojho bytu či domu. Do 15. apríla môžete využiť kupón „bratislava“ a získať zľavu v hodnote dopravy (4 €).

Objednávky: www.sladuckeovocie.sk
info@sladuckeovocie.sk

Objednávky zvyčajne 2 dni pred rozvozom, viac na www.sladuckeovocie.sk/plan-rozvozu

Kukkonia: Vitajte na Žitnom ostrove

Bohatosť a výnimočnosť Žitného ostrova sa stali inšpiráciou pre vznik značky Kukkonio, kvalitných žitnoostrovskej potravín s príbehom. Žitný ostrov, po maďarsky Csallóköz, kedysi Kukkonio, je jednou z najúrodnejších poľnohospodárskych oblastí na Slovensku, kde tradične nájdete aj veľa malých farmárov. Oplýva množstvom legiend, vlastnou kultúrou, aj prírodnými a historickými pamiatkami. Vlastné farmy a úzka spolupráca s miestnymi chovateľmi zaručujú overený pôvod, vysokú kvalitu a čerstvosť všetkých použitých surovín. Kukkonio predstavuje kvalitný rodinný nákup všetkého, čo potrebujete – od čerstvého mäsa, mäsových a mliečnych výrobkov a syrov cez zavaraniny a lekváre ručne vyrábané priamo v ich sadoch až po cestoviny. Miestnych výrobcov podporujú logisticky aj obchodne, ale tiež prepožičaním loga Product of Kukkonio, aby sa dostali k čo najväčšiemu počtu zákazníkov. Vďaka tomu nájdete v ponuke Kukkonio aj múku, olej či pekárne výrobky.

Objednávky: www.kukkoniashop.sk
info@kukkoniashop.sk 0905 478 917

Darček pri nákupe nad 80 eur

Jasomvino.sk: Skvelé vína aj mušty

Máte chuť na dobré víno, no nechce sa vám za ním ísť do obchodu a stáť v dlhom rade pri pokladni? Žiaden problém! Vyberte si ho bezpečne z pohodlia svojho domova na stránke jasomvino.sk a privezú vám ho v rámci Bratislavy až pred dvere a zadarmo! Okrem bezpečného nákupu a dovozu vína si môžete objednať aj hrozňové šťavy – všetko v kvalite, ktorá chutí!

Výber je naozaj bohatý: v ponuke je viac ako 600 vín nielen zo Slovenska, ale aj z celého sveta, akciové vína a akciové balíčky s darčekom, sekty, Prosecco, Frizzante, bio, bezhistamínové či vegánske vína, prírodné hrozňové šťavy pre deti, dojčacie mamičky a športovcov, ale tiež rôzne doplnky k vínu (tašky, obaly, vývrtky, poháre, drevené kazety, darčkové krabice). Ak je toho na vás priveľa, s výberom vína aj hrozňových muštov vám radi poradia, a to online na chatu každý deň aj cez víkendy a sviatky od 8. do 22. h alebo na telefóne či na e-maili.

Objednávky: www.jasomvino.sk
0948 777 140 obchod@jasomvino.sk

Dovoz do max 48 h!
Dá sa platiť kartou aj v hotovosti.

DOPRAVA ZADARMO

na všetky vína a mušty
pre BA a okres SENEČ

Pieskovanie lúk preveria

PETRŽALKA

Podnetom petržalského poslanca Juraja Kríža v súvislosti so zväzovaním piesku z detských ihrísk na trávna-té plochy sa bude zaoberať Okresný úrad Bratislava.

Poslancovi sa nepozdáva, že pracovníci referátu verejného priestranstva rozptýlili použitý piesok z detských pieskovísk po zelených plochách a lúčach. „Tento piesok by sa mal pravidelne čistiť a vždy v určitom časovom horizonte odstrániť ako biologický odpad. Hromadia sa v ňom psie a mačacie výkaly a vtáčí trus, parazity, komunálny odpad, ale aj injekčné striekačky,“ zdôraznil Kríž. Mestská časť tvrdí, že piesok je zdravotne neškodný, zväzali ho z materských škôl, nie z verejných ihrísk. (TASR)

Dúbravka

kvitne na etapy

DÚBRAVKA

Záhony cibulovín na rôznych miestach Dúbravky kvitnú už štvrtý rok na etapy. Zmesky cibulovín sú špeciálne namiešané tak, aby bol kvitnúcí efekt zaujímavý a trval čo najdlhšie. Záhony kvitnú dva až tri mesiace postupne po jednotlivých druhoch. „Počas tejto jari zakvitne dohromady takmer 1 000 m² cibulových záhonov,“ uviedol starosta Martin Zaťovič. (ts)

TRIV
BYTY • KANCELARIE • TREZORY • KLAVIRE
ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

DRAHÁ PARÁDA? Jazdecká polícia sa musí s Bratislavou rozlúčiť

Jazdecká mestská polícia končí po viac ako 20 rokoch.

BRATISLAVA

O zrušení jazdeckej polície ako súčasť Mestskej polície Bratislavy sa začalo vážnejšie hovoriť vlni na jeseň a názory boli za aj proti. Jej osud definitívne určilo mestské zastupiteľstvo minulý štvrtok: policajti na koňoch končia, o zvieratá sa postará zoologická záhrada.

Bratislava teda už nebude mať jazdeckú mestskú políciu, ktorá viac ako 20 rokov hliadkovala v lesoparku či v uliciach hlavného mesta. Pomáhala napríklad v chatových a rekreačných oblastiach, kde sa zameriavala na krádeže dreva alebo vlámnia do rekreačných chat. Policajné kone prichádzali k polícii vo veku od štyri do deväť rokov, základným predpokladom ich úspešného pôsobenia bol dobrý zdravotný stav a kondícia. Výcvik každého služobného koňa pokračoval kontinuálne dvakrát do týždňa, kde čelili simuláciám reálnych hrozieb, s ktorými sa môžu stretnúť počas samotného výkonu služby. Nová organizačná štruktúra mestskej polície už s jazdeckou políciou, neráta. „Je to ťažké rozhodnutie, okrem samotnej hliadkovej činnosti prítomnosť hliadok na koni v lesoparku alebo v našich uliciach, pochopiteľne, mnohým obyvateľom prinášala radosť. V snahe čo najefektívnejšie využiť dostupné zdroje

na zlepšenie hliadkovania a bezpečnosti v Bratislave však čísla jednoducho nepustia,“ konštatoval primátor Matúš Vallo na sociálnej sieti. Pripravenosť zrušiť jazdeckú mestskú políciu avizoval už vlni v septembri s tým, že je to „paráda“, na ktorú mesto momentálne nemá peniaze - ročný rozpočet na jazdeckú políciu odhadol na približne 180- až 200-tisíc eur. Počkať si však chcel na názor nového náčelníka mestskej polície Miroslava Antala, ktorý do funkcie nastúpil 1. januára tohto roku. Primátor poukázal tiež na fakt, že tri z piatich koní majú negatívne veterinárne posudky na ďalšie pôsobenie v rámci policajných činností. „Výkon príslušníkov jazdcov je limitovaný potrebami koní. V priemere dokáže príslušník pešej alebo motorizovanej hliadky tráviť dvojnásobok času počas služby hliadkovaním v teréne oproti príslušníkovi na koni,“ uviedol Vallo s tým, že jazdec na koni počas 12-hodinovej služby hliadkuje tri hodiny a v prípade, že je možné počas služby presedlať na iného koňa, ďalšie tri hodiny. Počas rov-

nakej 12-hodinovej služby dokáže pritom príslušník pešej či motorizovanej hliadky stráviť 11 hodín hliadkovaním v teréne. „Pri rovnakom počte príslušníkov tak bez jazdeckej činnosti dokáže mestská polícia byť viac času k dispozícii obyvateľkám a obyvateľom a riešiť problémy v teréne,“ priblížil ďalej na sociálnej sieti. Areál jazdeckej polície zostáva vo vlastníctve mesta. Zoologická záhrada v spolupráci s Mestskými lesmi Bratislava pripravuje podľa primátora projekt, ktorý ráta aj so sprístupnením areálu pre verejnosť s cieľom rekreácie. „Zoo zároveň prevezme starostlivosť o kone, ktoré teraz slúžia v policajnom zbore, a vhodným spôsobom ich zapojí do budúcej rekreačnej funkcie areálu,“ spresnil primátor. Deklaruje, že mestská polícia bude aj naďalej strážiť lesopark či už pešími hliadkami, alebo využitím elektrických štvorkoliek, respektíve motoriek. Policajti, ktorí slúžia v rámci jazdeckej polície, zostávajú súčasťou mestskej polície. (bn, TASR)

Foto: TASR

V prvej službe chytili pytlíkov

Predchodcom oddelenia jazdnej polície Bratislava bola skupina nadšencov v radoch policajného zboru, ktorí začali trénovať na požíchaných koňoch v roku 1991. Prvý výkon služby absolvovali dňa 1. apríla 1992 a ich prvými zadržanými pachateľmi sa stali pytlíci na rieke Morava. Na základe pozitívnych skúseností neskôr vzniklo samostatné oddelenie jazdnej polície a postupne sa formovalo do dnešnej podoby.

Otvorili novú križovatku

RAČA

V rámci výstavby bratislavského nultého obchvatu, diaľnice D4 a rýchlostnej cesty R7 otvorili novú diaľničnú križovatku Rača.

Aktuálne je premávka po tejto ceste obojsmerná. „Južná časť cesty II/502 v smere do Svätého Jura je uzavretá a začína sa jej rekonštrukcia. Cestu čaká napojenie na vjazdové a zjazdové vetvy budúcej diaľnice D4,“ spresnil Bratislavský samosprávny kraj (BSK) na svojom webe. Polovica cesty II/502 (smer Pezinok) ostáva zachovaná v súčasnej polohe. (TASR)

Ruina Snežienky stále straší

NOVÉ MESTO

Nové Mesto hľadá realizátora na odstránenie skeletu bývalej výletnej reštaurácie Snežienka na Železnej studničke.

Výzvu na predloženie ponúk zverejnila mestská časť vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie. Stavba je dlhé roky v dezolátnom stave, má zdevastované murované konštrukcie, silno narušené železobetónové konštrukcie či skorodované oceľové stĺpy. Skelet sa má burať počas prevádzky sedačkovej lanovej dráhy zo Železnej studničky na Kamzík, ktorá je v tesnom susedstve Snežienky. (TASR)

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,
AKCIA:
betónový základ zľava 50% zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112 (v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

Viac bezpečia na Račianskom mýte

Nástupištia sa rozšíria takmer dvojnásobne.

NOVÉ MESTO

Rekonštrukcia električkových zastávok na Račianskom mýte je bližšie. Dopravný podnik Bratislava (DPB) vyhlásil výberové konanie na projektanta rozšírenia nástupísk.

Súčasná situácia na Račianskom mýte je dlhodobou neudržateľná: električkové zastávky sú príliš úzke, bez nástupných ostrovčekov a prístreškov, ľudia sa na ostrovčekoch často tlačia

a električky prechádzajú tesne vedľa nich, rovnako vyčkávacie priestory sú nevyhovujúce. „Dali sme si vypracovať štúdiu, ktorá preukázala, že problém je riešiteľný, a to bez zásahov do zelene a verejného priestoru. Zároveň preverila možnosti ďalších zlepšení v tomto ťažkom do-neudržateľná: električkové zastávky sú príliš úzke, bez nástupných ostrovčekov a prístreškov, ľudia sa na ostrovčekoch často tlačia

lizovať čo najskôr,“ uviedol Martin Rybanský, predseda predstavenstva DPB. V rámci projektu sa rozšíria nástupištia na minimálne 3,9 m, čo je viac ako dvojnásobok dnešného stavu, takže bude možné osadiť aj veľkokapacitné prístrešky. Nástupištia sa zvýšia na 25 cm, aby sa zabezpečil bezbariérový prístup do nízkopodlažných vozidiel. Pribudnú nové označovníky a elektronické informačné tabule na oboch nástupištiach. Ostrovček pre peších, ktorý smerujú na Šancovú ulicu, sa zväčší takmer dvojnásobne, pričom sa znovu obnoví pravé odbočenie zo Šancovej na Račiansku ulicu. V smere do Rače vznikne združená zastávka električiek a autobusov, čím sa uvoľní priestor na chodníku. (ts)

Foto: Marián Dekan

Na Mičurine sa upratuje

Vstup do areálu je oplotený a strážený.

STARÉ MESTO

Značný rozruch vyvolali robotníci, ktorí s motorovými pilami prišli do areálu Mičurin v Starom Meste. Na pozemkoch, ktoré kúpila vlni v dražbe Valéria Haščáková, sa začalo veľké upratovanie. Na odstraňovanie drevín z bývalého detského ihriska a ďalších plôch v lukratívnom areáli upozornilo občianske združenie Hrad – Slavin. Jeho predsedníčka Sabina Barborjak uviedla, že za obeť padli aj stromy,

ktoré tam rástli 40 rokov, pričom nik neskontroloval, čo všetko sa ide rúbať. Na podnet združenia prišli práce preveriť zamestnanci staromestského oddelenia životného prostredia. „Zistili, že k výrubu stromov nedošlo, išlo len o bežné čistenie pozemku od náletových drevín rastúcich v okolí plota. Situáciu však budeme naďalej pozorne sledovať,“ ubezpečil hovorca samosprávy Matej Števo. (ac)

Foto: ac

Zapojte sa do 1. ročníka veľkonočnej súťaže

BRATISLAVSKÝCH NOVÍN A VYHRAJTE SKVELÉ CENY PRE CELÚ RODINU!

Ako sa zapojiť?
Pošlite odpoveď z križovky spolu so svojimi kontaktnými údajmi (meno, telefónne číslo, e-mail) najneskôr 15. apríla 2021 (vrátane) na e-mailovú adresu sutaz@banoviny.sk.

Vyhercovia súťaže budú kontaktovaní telefonicky/e-mailom a zverejnení v článku na www.bratislavskenoviny.sk/aktuality/65011-velkonocna-sutaz-2021.

O čo súťažíme?
1. cena: Poukážka na pobyt vo Wellness Hoteli Patince**** *330 €
2. cena: Balíček vitamínov na podporu imunity od spoločnosti GENERICA *100 €
3. cena: Jarný Dedoles balíček *51 €
4. cena: Balíček produktov Nivea *50 €
5.-6. cena: Balíček kníh vydavateľstva Ikar *50 €
7. cena: Poukážka do kvetinárstiev Rhapis *50 €
8. cena: Kolekcia kníh vydavateľstva Arkus *40 €
9. cena: Spoločenská hra Piatnik *38 €
10. cena: Spoločenská hra Piatnik *34 €
11.-13. cena: Esenciálne oleje Altevita *33 €
14.-15. cena: Balíček kozmetiky AHAVA *32/27 €
16.-18. cena: Poukážka na donuty v LaDonuteria *20 €
19.-20. cena: Poukážka na konzumáciu v Medusa reštauráciách *20 €
21. cena: Kolekcia detských knížiek vydavateľstva Arkus *14 €

Viac o cenách na www.banoviny.sk

ŽREBUJEME 16. 4. 2021

Podmienky súťaže nájdete na www.banoviny.sk. Súťažiaci svojou účasťou v súťaži dáva súhlas so spracovaním osobných údajov organizátorovi súťaže v zmysle zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov, v znení neskorších predpisov. Organizátorom súťaže je spoločnosť NIVEL PLUS s.r.o.

1. Tradičné zapekané veľkonočné jedlo s údeným mäsom
2. Ozdobne maľované veľkonočné vajce
3. Nástroj na šíbanie upletený z prútia
4. Deň pred Veľkonočnou nedeľou – Biela (doplniť)
5. Veľká noc po nemecky
6. Veľkonočné zvieratko s dlhými ušami (zdrobnenina)
7. Súhrn zvykov v množnom čísle
8. Najdôležitejší kresťanský symbol

* hodnota výhry

Hlavní partneri: **GENERICA**, **PATINCE** FAMILY WELLNESS HOTEL & MARINA, **Ayureva ALTEVITA AROMATHERAPY**

Partneri: **RHAPIS**, **AHAVA**, **LA DONUTERIA**, **Dedoles**, **arkus**, **NIVEA**, **bux.sk**, **MEDUSA**

Pomôžu s očkováním

KARLOVA VES

Karlova Ves spustila pomoc pre seniorov, ktorí sa nevedia zaregistrovať na očkovanie proti Covid-19.

Najstarší Karlovešťania, ktorí nemajú počítač alebo nevedia pracovať s technológiami, môžu svoj záujem o očkovanie nahlásiť miestnemu úradu. Mestská časť spustila telefonickú linku, na ktorej pracovník úradu zadá údaje seniora do štátom spustenej čakárne na očkovanie. So žiadosťou o registráciu sa môžete obrátiť v pracovných dňoch na linku miestneho úradu 0940 634 198. (ts)

Poviete svoj názor?

PETRŽALKA

Petržalka spúšťa interaktívne zisťovanie potrieb verejnosti v priestore Nobelovho námestia.

Cieľom je zistiť potreby ľudí, ktorí tam žijú, pracujú, podnikajú alebo sa v tejto lokalite pohybujú. Závery poslúžia miestnemu úradu ako východisko pre obnovu námestia. „Finálne zistenia budú pre nás kľúčové a budeme z nich bezpodmienečne vychádzať pri obnove priestoru. Preto je dôležité, aby čo najviac ľudí vyplnilo náš interaktívny dotazník na www.nobelovonamestie.sk,” vyzval starosta Ján Hrčka. (ts)

Jedna Báseň s mnohými prekvapeniami

Bežker gurmánu

RUŽINOV

Názov reštaurácie Jedna Báseň v Ružinove znie lákavo, hoci jedlo zbalené do plastových boxov s fóliou pôsobí skôr prozaicky, teda všedne. Žiaľ, korona inak nedovolí. A ako chutí?

V časoch pred pandémiou mnohí Bratislavčania veľmi radi vyhľadávali túto reštauráciu, kuchyňu mali skvelú a personál bol príjemný. Dnes vám môžu vybranú špecialitu len zbalíť do zafóliovanej misky, takže rátajte s tým, že zážitok bude iný.

Ako prvé sme ocenili, že v rámci denného menu sme mali na výber až päť hlavných jedál plus jednu celotýždňovú ponuku, ktorou bol césar šalát s kuracím mäsom a ďalšími ingredienciami. Vybrali sme si štyri jedlá, ku ktorým sme mali cicerovú polievku – bolo toho až-až, viac by sme nezvládli. Košom od nás dostali Kurací gyros z vykostených kuracích stehien v žemli so zeleninou, cesnakovou majonézou a americkými zemiakmi, ako aj Vyprážaný bravčový rezeň s bavorským zemiakovým šalátom. Síce sme prišli o možnosť zistiť, ako chutí zemiakový šalát v Bavorsku, ale vyprážaný rezeň sa nám zdal byť na testovanie až príliš všedný, a takisto si vieme predstaviť, ako

by asi vyzeral a chutil gyros. Tiež musíme oceniť, že reštaurácia vymenúva v názvoch jedál všetky použité ingrediencie, ale na druhej strane sa môže dostať sklamanie, ak napokon dostanete jedlo, ktoré vyzerá skromnejšie, ako ste si predstavovali. Pri Cicerovej polievke s údeninou sme sa zhodli, že bola bežným štandardom. Údeninu sme však v nej akosi nenašli, hoci v chuti aj voni polievky ju cítiť bolo. Nasledoval Kurací steak v slaninke na pomodoro risotto s bazalkovým olejom a parmezánom (4,99 €, s rozvozom 5,50 €). Steak bol síce obalený v slaninke, ale chuťovo málo výrazný, žiadalo sa nám pridať aspoň soľ alebo korenie. Rizoto ako prí-

loha k mäsu však bolo fajn, šťavnaté a celkom lahodné, hoci parmezán by sme si radi prisypali o trochu viac. Caesar šalát s kuracím mäsom, dresingom, vajíčkom, krutónmi, slaninkou a parmezánom (5,99 €, s rozvozom 6,49 €) nás prekvapil veľkými kusmi zelených listov aj mäsa, to sme nečakali. Krutóny boli klasika, slaninka však mala dobrú chuť, šalát bol čerstvý a oceňujeme aj to, že v tomto prípade parmezánom nešetili.

Na Hovädzí Flank steak Souse Vide s cibulovými krúžkami, zemiakovým pyré a demi glace omáčkou (4,99 €, s rozvozom 5,50 €) sme sa naozaj tešili. Priprava mäsa metódou, pri ktorej je zabalené vo vákuovom vrecku a varí

sa dlhý čas pri konštantnej nízkej teplote, sľubuje výnimočný gurmánsky zážitok. Čo sa týka toho nášho, tak na Souse Vide sa nám zdal steak oveľa tuhší, asi to chcelo dlhšiu prípravu, a omáčkou demi glace šetrili až príliš. Zemiakové pyré však bolo celkom chutné a cibulové krúžky, či skôr pásky,

tiež fajn.

Ani posledné jedlo s názvom Burger (hovädzie cheddar, majonéza, BBQ, zelenina, steakové hranolky) (7,49 €, s rozvozom 7,99 €) nás úplne nenadchlo. Vizáž bola síce lákavá, omáčka v pohode, i keď chuť BBQ sme v nej nevedeli identifikovať, no ale žemľu sme už jedli aj lepšiu. Prevoz v hermeticky zatvorených plastových boxe jej zjavne nepomohol. Až sa čudujeme, že steakové hranolky to prežili bez ujmy, boli naozaj super.

(bn)

Foto: Marián Dekan

Naše hodnotenie: ★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

ODSKÚŠANÉ Od zaregistrovania po vakcínu prešlo necelých 10 minút

NOVÉ MESTO

Veľkokapacitné očkovacie centrum v priestoroch Národného futbalového štadióna (NFŠ) si pochvaľujú hádam všetci, ktorí očkovanie absolvovali práve tam. Petržalkanka Jana opisala celý priebeh, ktorý trval len niekoľko minút.

Termín v očkovacom centre, ktoré zriadil Bratislavský samosprávny kraj, dostala na nedeľu 21. marca o 17.15 hodine. Hoci na očkovanie mala prísť najskôr 10 minút pred termínom, vyšlo jej to predsa len skôr, no pred vstupom nemusela čakať ani chvíľu. Žiaden dlhý rad nervóznych ľudí nezažila.

„Hneď ma poslali dnu na registráciu, pri ktorej vám postačí občiansky preukaz alebo karta poistenca. Zdržala som sa tam možno dve minúty a vzápätí sa presunula do

Očkovacie centrum na futbalovom štadióne.

veľkej miestnosti, kde jeden vedľa druhého sedeli lekári, ktorí robili krátky pohovor s ľuďmi pred očkovaním. Zamierila som k lekárovi, ktorý bol práve voľný, zodpovedala klasické otázky o mojom zdravotnom stave a prípadných alergických reakciách na očkovanie, čo trvalo približne päť minút. Potom mi dal do ruky potvrdenie o absolvovaní očkovania.“

Od lekára sa naša čitateľka presunula do kabínky, kde ju zdravotná sestra zaočko-

vala. „A hotovo. Ubehlo ani nie desať minút,“ pokračuje Jana, ktorá sa však ešte musela presunúť do „pozorovacej“ miestnosti, kde mali všetci zaočkovaní 15 minút sedieť pod dohľadom zdravotníkov. „Klobúk dole, ako to župa celé zorganizovala. Žiaden stres, žiadna tlačienka, všetko išlo hladko. Až som mala pocit, že som v nejakej inej krajine, nie u nás na Slovensku...“

(bn)

Foto: bn

Aplikácia, ktorá chráni život

BRATISLAVA

Aplikácie, ktoré si jednoducho stiahneme do smartfónu, sa stali moderným spôsobom liečby rôznych zdravotných problémov. Novinku, ktorá pribudla len nedávno, ocenia pacienti s krvácanými ochoreniami.

Ide o multifunkčnú aplikáciu s názvom Zero Bleeds, z ktorej majú najväčší ošoh pacienti s hemofiliou A alebo B, von Willebrandovou chorobou a pacienti s inhibítorom. Určená je aj pre ich lekárov a opatrovateľov. „Hemofília je ochorenie na celý život a vyžaduje si dlhodobú liečbu a starostlivosť nielen zo strany lekára, ale aj pacienta, ktorý svoj stav monitoruje prostredníctvom záznamov, tzv. patientskeho denníka. Tento denník je veľmi cenným zdrojom informácií pre lekára, aby vedel určiť následnú liečbu,“ uviedla Angelika Bátorová, prednostka Kliniky

hematológie a transfúziológie v Bratislave a vedúca Národného hemofilického centra. Aplikácia je bezplatná, funguje rovnako cez mobil, ako aj na osobnom počítači cez webový prehliadač. Pacient zadá vstupné registračné údaje, potvrdí súhlas s podmienkami používania aplikácie a jeho účet je vytvorený. Na spoluprácu s lekárom je vždy dôležitý jeho súhlas so zdieľaním osobných údajov aj údajov o liečbe. Viac informácií o aplikácii získate na www.zerobleeds.sk. (bn)

Foto: shutterstock

Hľadáte strednú?

Vyberte SUPERŠKOLU v Bratislavskom kraji

54 stredných škôl na jednom mieste

www.strednapremna.sk

U nás vaše deti získajú:

- istotu uplatnenia
- jedinečné remeselné odbory
- stáže u TOP zamestnávateľov
- výmenné študijné pobyty v zahraničí
- bilingválne štúdium na gymnáziách a SOŠ
- duálne vzdelávanie s benefitmi
- SMART technológie
- cvičné firmy

Zoznam všetkých škôl s opisom si môžete stiahnuť v ucelenej brožúre.

BRATISLAVSKÝ KRAJ

www.bratislavskykraj.sk

ORTOINOVA – Súkromná traumatologicko-ortopedická ambulancia*

Nájdete nás v zdravotnom stredisku
MEDICENTRUM TRNÁVKA, ul. Pavlovičova 3 v Bratislave.

Ortopéd MUDr. Pavol Patro a sestra Mgr. Zuzana Schmidtová s pacientkou.

Na vyšetrenie sa objednajte
telefonicky: 0948 395 168
alebo e-mailom: info@pharco.sk

TEŠÍME SA NA VÁS!

www.ortoinova.sk

*s plnou úhradou pacienta

ZACHRÁŇTE SI KLĚB, ODDIAĽTE JEHO VÝMENU!

Unikátne bioaktívne hojenie kĺbu a kĺbovej chrupavky

Zdravotnicke pomôcky

1 kúra až na 6-12 mesiacov

Liečba fibrínovým derivátom bohatým na hojivé cytokíny prispieva k záchrane kĺbu

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-NOVÉ MESTO

vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na prenájom nebytového priestoru č. 902

o celkovej výmere podlahovej plochy 140,94 m² na prízemí bytového domu, súp. č. 1528 na Račianskej ul. 87 v Bratislave v správe mestskej časti Bratislava-Nové Mesto. Návrh vypracovaný v slovenskom jazyku je potrebné doručiť poštou alebo osobne do podateľne miestneho úradu na Junáckej č. 1 do 30. 4. 2021 do 12.00 hod. vrátane.

Podrobný postup vrátane súťažných podmienok je zverejnený na stránke www.banm.sk.

Za účelom dojednania ohliadky kontaktujte: 0907 977 158, ivan.meliska@banm.sk.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

f FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny

Ramon Kajanek: Dobrý nápad, len ešte by bolo potrebné skultúrniť tie katastrofálne verejné WC, ktoré sa nachádzajú viac vzadu pod mostom. Využívajú ich aj ľudia cestujúci medzinárodnou linkou, napr. na letisko vo Schwechate. Choďte sa na tie záchody pozrieť. Je to katastrofa. Možno aj preto plocha pri zastávkach pripomína hnojisko.

Milina Benecova: Konečne... Nepochopím, koľko rokov to trvalo! Znova sa pýtam: Kto vlastne vládne nášmu mestu?

Juraj Ukropec: No tak problémy sa nakopili, väčšinu času bojoval primátor so zastupiteľstvom, treba byť trpezlivý, vyzerá to tak, že súčasné vedenie stavia veci z hlavy na nohy.

Martin Pinček: Budú soudruzi na magistráte meniť aj grafikon? Pretože občas sa na jestvujúce spevnené plochy majú autobusy problém „napáskovať“... snád' na tento „detail“ mysleli.

Janka Janet Blahútová: Prostredie je dnes také, až strach tam stáť.

V Ružinove odhalili prípad možného týrania seniorov v domove dôchodcov

Ladislav Mráz: Veď to už v minulosti bol problém. Opäť sa to tam deje, alebo sa nič za tie roky nezmenilo? Keď chcel ísť môj strýko do domova dôchodcov, tak som čítal recenzie, informoval sa, a na tento domov dôchodcov upozorňovali aj v médiách, že sa v ňom niečo také deje. Vybrali sme iný a žije tam tretí rok. Úcta k starším a k všetkému živému ľuďom chýba. Materializmus, bezcitnosť, sebeckosť.

Hana Chabadova: To nie je prvýkrát, čo sa takéto niečo stalo. Chvilu som tam pracovala, ale prístup, aký mali moje kolegyne, sa mi nepáčil, a tak som odišla.

Gabi Svidran: Strašné voľačo. Že takéto hyeny nejdú záchody umývať namiesto práce so starými ľuďmi. To je jedno, že sú starí, dementní a podobne. V živote by už nemali dostať možnosť pracovať s ľuďmi. Pokuta a k tomu za mreže!

Človek bez domova dostal pokutu 100 eur, porušil zákaz vychádzania

Stanco Mi: Zaujímavé, že keď sa konali protesty, a teda tí ľudia porušili zákaz zhromažďovania, a zároveň tam nemali rúška, tak vtedy policajti stáli ako soľné stĺpy. Ale pri bezdomovcovi sa idú tváriť, ako veľmi kontrolujú opatrenia. Trošku na zamyslenie...

Patrick Pokorný: A pre bezdomovcov neplatia zákony a nariadenia? Majú využiť na bývanie na to určené zariadenia, prípadne ostať vo svojich nelegálnych provizórnych príbytkoch.

Roman Kevický: Tak nech mu dajú ubytovanie, aby mala tá pokuta aj zmysel. Lebo takto bol predsa doma, keďže je vonku.

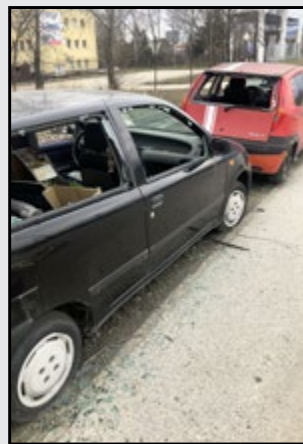
Martin Jurkáček: Najskôr by sa patrilo zamyslieť, prečo v našom štáte niekto prepadne cez sociálne sito a ostane na ulici.

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Prečo neodtiahu tieto vraky?

V Ružinove, po ľavej strane vchodu do Ferony, vedľa vlečky, pri komunikácii do Malého Páleniska, sú už dlhší čas štyri auto vraky, ktoré kolú oči všetkým cyklistom, o kvalite životného prostredia ani nehovoriac. Treba ich odstrániť.

Ružinovčan Peter B.

Stanovisko MČ Ružinov: „Mestská časť môže odstrániť vraky len z pozemkov, ktoré má vo svojej správe alebo vo vlastníctve, takže v tomto prípade konať nemôže.“

Preto sme tento podnet odstúpili na priame vybavenie vlastníčkovi pozemku,“ informovala hovorkyňa samosprávy Tatiana Tóthová.

Odpadky v chránenej lokalite

Počas vikendovej prechádzky v Čunove popri Dunaji sa mi naskytol takýto nepekčný pohľad. Keďže chodím touto trasou pravidelne a odpadkov príbúda, rozhodla som sa na to upozorniť aj touto cestou. Som obyvateľka Čunova a viem, že táto oblasť je chránená krajinné územie, a preto kopa plastov a pneumatík na tzv. Elan place za bufetom Obrátka mi pride ako veľmi nešetné k prírode, vtáctvu a vode, kde sa odpad nachádza. Plocha je to veľká, preto si možno ľudia myslia, že odpad sa tam rozptýli... A nikto nie je za to zodpovedný.

Barbora z Čunova

Správy z podsvetia

Trojicu vykrádačov domov odhalili pred pár dňami bratislavskí policajti. Podarené sestry Silvia K. a Vlasta K. s kumpánom Ľudovítom D. mali ešte 17. marca popoludní vniknúť do rodinného domu v **TREŤOM BRATISLAVSKOM OKRESE**, kde zo spálne ukradli voľne položenú hotovosť 3 250 eur, ako aj rôzne šperky a hodinky v celkovej hodnote 2 200 eur. S ukradnutými vecami nastúpili do auta a ušli. Dvojicu sestier sa podarilo mužom zákona v priebehu krátkeho času zadržať, po mužovi vyhlásili pátranie. Všetci traja sú obvinení z trestného činu krádeže v súbehu s trestným činom porušovania osobnej slobody spáchaného formou spolupáchateľstva. **(ms)**

Ľadovne svetoznámeho vinára z Prešporka

Bratislava kedysi

Keď sa vyberiete na **Železnú studničku**, zamierte k **odbočke na Kačín**. Hneď pri **asfaltovej ceste nájdete** vzácné **Ľadovne** z čias **bývalých Ferdinandových kúpeľov**. **Chladilo sa v nich svetoznáme víno Jakuba Palugyaya**.

Nenápadné historické pivnice, zapustené vo svahu oproti Rotunde, boli postavené v 18. storočí. V tých časoch viedol kúpele hoteliér Jakub Palugyay, syn schudobnenej zemianskej rodiny. Začínal vraj ako kuchár, no neskôr si už prenajal hotel s reštauráciou v bývalom hlavnom meste uhorského kráľovstva, z ktorého dokázal urobiť zlatú baňu. „Zlato nedržal doma pod posteľou, ale investoval ďalej,“ spomínal pred časom v Bratislavských novinách známy historik Štefan Holčík. Pokiaľ ide o obchod s vínom, Palugyay mal spočiatku len malý okruh odberateľov. Rozmach jeho obchodovania nastal po tom, ako sa dostal do priazne členov panovníckeho rodu. Časopis Wiener Salonblatt z 31. augusta 1873 uvádza: „Upozornil na seba arciknieža Maximiliána ešte v období, keď bol miestodržiteľom v Miláne, ktorému sa jeho vína tak zapáčili, že celú potrebu svojho dvora

Z Ľadovni na Železnej studničke spravil Palugyay vychýrené výletné miesto s výbornou kuchyňou a skvostným vínom.

zabezpečoval objednávkami od Jakuba Palugyayho. Tiež ho odporučil svojmu kráľovskému svokrovi v Bruseli, takže Jakub Palugyay potom zásoboval po pätnásť rokov aj belgický kráľovský dvor. Cisársko-kráľovským dvorným dodávateľom sa stal Jakub Palugyay v roku 1871. Tento titul sa udeľoval len podnikateľom, ktorí dosahovali vo svojom odbore špičkovú kvalitu a pre jeho získanie musel mať podnik dlhoročné obchodné vzťahy k cisársko-kráľovskému dvoru. „Koncom 19. storočia patrila firma Palugyay a synovia, spoločne s jedným - dvoma ďalšími obchodníkmi k najväčším vývozcom vína z Rakúsko-Uhorska,“ konštoval v inom článku pre Bratislavské noviny prof. Gejza Blaas, ktorý text spracoval

podľa prameňov z archívu rodiny Palugyayovcov. Pod kopcom na Pražskej ulici, nad ktorým stojí Kalvária, vybudoval Palugyay hlboké a dlhé pivnice na skladovanie vína. Odtiaľ ho železnícou vyvážal do celej Európy. „Výber miesta pre jeho vinársky podnik nebol náhodný. Pivnice ležali za palácovou stavbou, využívanou neskôr ministerstvom zahraničných vecí, ktorá stála len na šírku cesty od vtedajšej železničnej stanice. Palác s pivnicami aj železničná stanica stáli za colnou hranicou mesta. Ušetřilo sa tak clo, ktoré by inak musel pán Palugyay zaplatiť mestu za vývoz tovaru,“ píše ďalej Holčík.

Čo sa týka Ľadovni na Železnej studničke, z tých spravil Jakub Palugyay vychýrené výletné miesto s výbornou kuchyňou. Počas najväčších zimných mrazov sa do nich navozili kusy ľadu z blízkeho potoka Vydrice, ktoré potom počas celého roka chladili potraviny, pivo, víno, ale napríklad aj známe šampanské Jacqueson.

Tieto vzácné pivnice, ktoré donedávna slúžili už len ako odpudzujúce skladiško odpadu, Mestské lesy v Bratislave v spolupráci s Bratislava Tourist Board vynovili. Vyčistili ich, opravili omietku vstupného portálu, ošetrili vnútorné klenbové konštrukcie a odstránili nevhodné zásahy z minulosti. Ľadovne tak môžu slúžiť na rôzne akcie pre verejnosť. Priestory budú k dispozícii aj lokálnym vinárom na nekomerčnú prezentáciu ich vín. Kedy sa tak stane, bude závisieť od vývoja epidemickej situácie. „Čo sa týka verejných akcií, tak až vtedy, keď to bude legálne a bezpečné. Opatrenia sa často menia, takže dopredu nič neplánujeme. Ale ak to situácia dovoľí, počas leta by sme určite niečo pripravili,“ povedal nám Marek Páva, zástupca riaditeľa Mestských lesov v Bratislave. **(ac)**

Foto: Mestské lesy v Bratislave

Pôvodný stav Ľadovne

Ľadovňa po oprave

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma

tel: 0907 981 477

Sme tu pre Vás už 25 rokov

ZUBNÁ AMBULANCIA

AMBULANCIA STOMATOCHIRURGIE A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

ošetríme každého, kto nám zavola!

0905 662 407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

DREVENÉ ROLETY

KORENAČKA

DREVENÉ ROLETY – Korenačka, Klimkovičová 4, 841 01 Bratislava

SERVIS AJ TÝCH NAJSTARŠÍCH VONKAJŠÍCH DREVENÝCH ROLIET

info@drevenerolety.sk

www.drevenerolety.sk

0903 349 274

...spolahlivosť, rýchlosť, čistota...

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba

Mlynské Nivy 8

02/52 63 11 81

www.pieta.sk

REDAKCIA

Ivanská cesta 2D

821 04 Bratislava

Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk

Telefón: 02/62801182

Inzercia: Claudia Škrabáková

Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk

PR reklama

je graficky vyznačená ■

www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?

Nahláste nám vašu presnú adresu na: 02/32688830,

redakcia@banoviny.sk

Bratislavské Noviny

vyjdú o mesiac

7. mája 2021

Ernest Hemingway	značka kilo-siemensu	1. časť tajničky	súzvuk viacerých tónov	páľava, horúčosť (expr.)	citoslovce zvuku kvočky	značka voltampéra	lieh	trochu otoč	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	pisanim vnes	dub, po anglicky	značka stroncia	postupne zdochli	oblizlo	gauneri	5. časť tajničky	novozélandský papagáj
citoslovce zvuku pri kvapkaní vody									spoločne, navzájom (zastar.)								
často sekalo									parníky (zastar.) 3. časť tajničky								
Pomôcky: impostor, seiner, lézia, aplom	hlupák (expr.) falšovateľ (zastar.)					kolíček dar (bás.)						Judita (dom.) vypierala					
rybie vajíčko					spôsob potešenie oblejem						upri zrak chvastanie (pejor.)						ovládala sa (hovor.)
obyvateľ Médie				prenasledovanie nad						chrchloš (expr.) týkajúce sa oviec							
požívaj tekutinu			nižšie za- očkovalo vírus, po česky												skratka ľavej ruky dá za peniaze		
zavolať na iné miesto								trhali (kniž.) kučery (hovor.)						oxid olovnatý hovorí nepravdu			
menšia morská rybárska loď						maľuj sa spôsobil zranenie						úkryt keltská bohyňa koní a oslov					
táradlo (expr.)						vzácný nerast druh ošipaných						vzácná tropická živica spevohra					
skratka pre otravné látky			veľké porážky urobil pohyb								stratil listie počúva (zastar.)						
citoslovce naznačujúce úder				zázračný pokrm natiahol						pomáha (zastar.) Klotilda (dom.)							
Pomôcky: leopon, oron, oak, bakon	mužské meno	osobné zámeno 2. časť tajničky			aké (hovor.) hrmot				preklenujú (zried.) 4. časť tajničky						skratka lesnej správy rákosie		
inhalačný prostriedok								správanie (zastar.) citový zážitok						Mária (dom.) vyhlbovať			
kríženec leoparda a levice						povrch niečoho pácham							citoslovce hnevu navíjať			6. časť tajničky	stratiť snehovú pokrývku
andradit (miner.)						básnik (kniž.) časť rastliny						mlčky, mlčanlivo druh broskyne					
skratka rozpočtovej organizácie			miesto výskytu polokrik								bozk (bás.) posiela dolu						
skratka inozitri-fosfátu				písanka rozjare-nosť						zatlačilo rozduchal							
pásmové horstvo					cúvať (hovor.) drobil, mrvil										skratka inšpekčnej prehliadky horské		
neodlajmujem								vlhčiť rosou citoslovce radosti							tamto (hovor.) prinucuje		
Pomôcky: dravá ryba rodit, kea, res, boleň, inhalol	skratka poštového priečinka					poškodenie (lek.) vec (z lat.)							pospevuje ilúzia, vidina				
dostával pukliny						schôdzka (hovor.) ale, avšak						naliehavo skr. pre InterCity					
ostal sám (zried.)									odletieť (zried.)								
rúcalo sa, borilo sa									stávať sa lacnejším								Pomôcky: elemi, pavia, alúra, manna